

ŞEYDA ÇAĞLAYAN İLE MADEN SEKTÖRÜNDE KADIN OLMAYI KONUŞTUK...

SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ

SAYI: 92 / TEMMUZ • AĞUSTOS • EYLÜL 2022 / ISSN: 2645-8985

MADEN

MADENCİLER 'KURTARMA' İÇİN YARIŞTI

■ "İyi Rehabilitasyon Örneklerine Sahip Çıkmalıyız"

Doğaltaş ■
İhracatçıları
Resesyonu
Hissetmeye
Başladı

EKİP OLARAK

ÇALIŞIR

EKİP OLARAK

BAŞARIRIZ

Acacia olarak, hayatın her aşamasında, bakırın olduğu her yerde insanların hayatlarına katkıda bulunuyoruz. **Önce insan** sloganıyla, bütün faaliyetlerimizde doğayla uyumlu sürdürülebilir madencilik için çalışıyoruz.

Acacia Maden İşletmeleri A.Ş.
Kazım Özalp Mah. Karaca Sok. No:32/7
Gaziosmanpaşa - Çankaya/ANKARA
Tel: +90 312 440 99 82
Faks: +90 312 440 99 81
info@acacia.com.tr

esan

Doğal kaynakları insana, çevreye, geleceğe duyarlı şekilde aramak,
üretmek ve değerini artırarak dünyaya sunmak misyonumuzla

DAHA AYDINLIK BİR DÜNYA İÇİN ÇALIŞIYORUZ!

www.esan.com.tr

Sunuş

Ali Emiroğlu

Türkiye Madenciler Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Okuyucular,
Kıymetli Meslektaşlarım,

TMD olarak onlarca yıldır organize ettiğimiz 4 Aralık Madenciler Günü kutlamaları için hazırlıklarımız neredeyse tamamlanmış durumda. Pandemi sonrası ilk defa üyelerimiz ve madenci dostlarımız ile yüz yüze olarak bir araya geleceğimiz için heyecanlıyız.

Dünya ekonomisindeki belirsizlikler ne yazık ki devam ediyor. Sektörümüzün bu yılın ilk 10 aylık dönemindeki ihracat rakamlarına baktığımızda, 1 milyar 758 milyon doları doğaltaşta, 3 milyar 675 milyon doları ise minerallerde olmak üzere toplam 5 milyar 434 milyon dolarlık maden ihracatına ulaşmış durumdayız.

2022 yıl sonu ihracat hedefimiz çok daha üst seviyelerde olmasına rağmen, küresel resesyon endişeleri ana pazarlarımıza ihracatımızı maalesef olumsuz etkilemeye başladı. Sektörümüzün yılın ilk aylarında artan ihracatı, son birkaç aydır hızla geriliyor. Örneğin, doğaltaşta en büyük pazarımız olan Çin'e yapılan ihracat bu yılın ilk 10 ayında yüzde 33 azalarak 352 milyon dolara geriledi. İşlenmiş mermerdeki hızlı artışta da yavaşlamış durumda. Doğaltaş sektörü 2.5 milyar dolar olan yıl sonu ihracat hedefinden gittikçe uzaklaşıyor. Ayrıca metalik maden fiyatlarında da ciddi gerilemelerin olması ihracat rakamlarına da olumsuz yansıyor. İşletme maliyetlerinin döviz bazındaki büyük artışı, finansla erişmedeki büyük zorluklar sektörün gelişiminin önündeki önemli sorunlar olarak devam ediyor.

Aslında ülke olarak ciddi bir maden potansiyeline sahibiz. Yatırım ortamının iyileştirilmesi ile sektöre yatırımların artacağını, aramalara ayrılan risk sermayesinin artarak yeni rezervlerin ortaya çıkarılacağını, üretim ve ihracat rakamlarının hızla büyüyeceğini, istihdama da önemli katkı yapacağını biliyoruz.

Ancak üretim faaliyetleri için 8 farklı bakanlık ve bunlara bağlı sayıları 24'e varan değişik kurumdan yıllarca sürebilen izin süreçleriyle mücadele etmek zorunda kalan bir sektörde yatırımların artmasını, sektörün hızla gelişmesini beklemek pek de gerçekçi değil.

Bu kadar çok sayıda kurumdan izin almanın yanı sıra güvenlik soruşturmalarındaki belirsizlikler de önümüzdeki önemli problemlerden bir diğeri. Tüm bu sorunlar yatırımcıların madencilik sektöründen uzaklaşmasına neden oluyor.

İzin süreçlerinde özellikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda, MAPEG'de iş ve işlemlerimiz son derece düzenli, hızlı yürürken, diğer bakanlıklarda uzun süreli gecikmeler ve birçok sorunla mü-

cadele etmek zorunda kalıyoruz. Orman izinlerindeki gecikmeler, mevzuata aykırı ret kararları, aşırı yüksek orman bedelleri karşılaştığımız sorunların bazıları. İşte tüm bu sorunlar sektörün gelişmesinin önünde büyük engeller oluşturuyor. Öte yandan madencilğe kısıtlama alanları pek de gerçekçi olmayan boyutlarda her geçen gün artırılıyor. Bu nedenle ruhsat güvencesi de maalesef azalmaya devam ediyor.

Ülkemizdeki orman, su, maden gibi tabii kaynakların tek bir bakanlık altında toplanması (örneğin; Tabii Kaynaklar Bakanlığı) ile yaşadığımız birçok sorunun çözülebileceğine inanıyoruz.

Ormanı, suyu, madenleri birlikte değerlendirerek dengeli bir şekilde koruyan, çevresel izinler de dahil tüm izinleri kendi bünyesinde çözebilen, yer altı ve yer üstü tüm kaynakları birlikte değerlendirerek ülke yararına kararlar alacak bir bakanlık otoritesine acilen ihtiyacımız var.

Sevgili Dostlar,

Türkiye Madenciler Derneği olarak düzenlediğimiz 2. Maden Kurtarma Yarışması'nı 20-23 Eylül 2022 tarihleri arasında İzmir'de bulunan Koza Altın İşletmeleri Ovacık Altın Madeni'nde gerçekleştirdik. Başarıyla tamamladığımız etkinliğimize ev sahipliği yapan katılan ve destek veren tüm ekiplere, hakemlerimize, sponsorlarımıza ve organizasyonda emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyorum.

Maden kazalarında ve doğal afetlerde koordineli müdahale son derece önemli. Bu etkinlik de sektörümüz için bir yarışmadan ziyade, yardımlaşma, dayanışma ve koordinasyonu ifade ediyor. Bu etkinlik sayesinde maden kurtarma ekipleri ortak oluşturuyor, bilgi ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşıyor.

Kıymetli Meslektaşlarım,

Yarışmamızdan kısa bir süre sonra Bartın'ın Amasra ilçesindeki kömür işletmesinde bir maden kazası meydana geldi. Bu kazada yaşamını yitiren 42 madencimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı, yaralanan arkadaşlara acil şifalar dilerim. Yaşanılan bu son kaza iş sağlığı ve güvenliği bilinç ve kültürünün oluşmasının önemini bir kez daha hatırlattı. Ayrıca düzenlediğimiz maden kurtarma yarışmasının ne kadar kritik olduğunu da gösterdi. Tabii ki bundan sonra tek bir maden kazası veya ulusal afetin yaşanmasını istemeyiz. Ancak bu tür istenmeyen olumsuzluklar yaşandığında, birbirini tanıyan ve güvenen maden kurtarma ekiplerimizin tek vücut olarak, en kısa sürede müdahale edebileceğini de biliyorum.

Ülkemiz İSG konusunda son yıllarda önemli mesafeler kat etse de ne yazık ki henüz arzu ettiğimiz noktaya ulaşamadık. Bu konuda madencilik işletmeleri başta olmak üzere kamu-özel ayırmadan hepimize önemli görevler düşüyor. İşletmelerdeki tüm çalışanlarımızın İSG bilinç ve kültürünün artırılması ve yerleştirilmesi son derece önemli.

ŞİRKETİNİZİN

MADENCİLER

'KURTARMA'

İÇİN YARIŞTI

Türkiye madencilik sektöründe arama-kurtarma konularında yüksek bilinç oluşturulması ve ekiplerin afetlere müdahale kabiliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla TMD tarafından düzenlenen 'Maden Kurtarma Yarışması'nın ikincisi Koza Altın İşletmeleri Ovacık Altın Madeni'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. 'En İyi Takım Ödülü'nü Koza Altın İşletmeleri kazanırken, Çayeli Bakır İşletmeleri ikinci ve ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler üçüncü olarak yarışmayı tamamladı.

24

06

KISA KISA...

24

MADENCİLER 'KURTARMA'
İÇİN YARIŞTI

40

SORUMLU MADENCİLİĞİN
ÖNEMLİ BİR UNSURU:
SOSYAL MUTABAKAT

44

"İYİ REHABİLİTASYON
ÖRNEKLERİNE SAHİP ÇIKMALIYIZ"

48

REHABİLİTASYON ALANINA
2023'ÜNCÜ FIDAN DİKİLDİ

50

"EN BÜYÜK HAYALİM; İŞ MAKİNELERİNİ KULLANABİLEN OPERATÖR KADINLARIN EĞİTİMİ VE İSTİHDAMI"

54

EMİB, İHRACAT ŞAMPİYONLARINI ÖDÜLENDİRDİ

58

TÜRKİYE, ÇELİK ÜRETİMİNİ 40 MİLYON TONUN ÜZERİNE ÇIKARDI

62

DİĞER YATIRIMLARLA ÇAKIŞMASINDA VE DEVLETLEŞTİRMEDE MADEN İŞLETMELERİNE VERİLEN TAZMİNATLAR YETERLİ Mİ?

68

DOĞALTAŞ İHRACATÇILARI DA RESESYONU HİSSETMEYE BAŞLADI

70

MADENCİLİKTE DİJİTAL SİSTEM GEREKLİLİĞİ VURGUSU

74

YILIN İLK SEKİZ AYINDA İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ ÜRETİMİ YÜZDE 1,2 ARTTI

78

ACACIA MADEN'DEN KASTAMONU TARIMINA DESTEK

80

BATI, BATARYA KONUSUNDA ÇİN'E BAĞIMLILIKTAN KURTULMAK İÇİN YOLLAR ARIYOR

**TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ
SEKTÖRDEN HABERLER BÜLTENİ
TMD ADINA SAHİBİ ve SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ali EMİROĞLU**

YAYIN KURULU
Melih TURHAN
Suha NİZAMOĞLU
Sabri ALTINOLUK
Levent YENER
Onur KÖKTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Murat Fırat
murat.firat@turkiyemadencilerdernegi.org.tr

YAYIN TÜRÜ
Yerel Süreli Yayın
ISSN 2645-8985

SAYI
92. SAYI

YÖNETİM YERİ
İstiklal Cad. Tunca Apt.
No: 233 - 1 / 1
Beyoğlu - İSTANBUL
Tel: 0212 245 15 03
Fax: 0212 293 83 55
info@turkiyemadencilerdernegi.org.tr
www.tmd.org.tr

GÖRSEL YÖNETMEN
Kasım Halis

BASKI
EMSAL Matbaa Tanıtım Hiz.
San. ve Tic. Ltd. Şti.
Bahçekapı Mah. 2477.
Cadde No: 6
Şaşmaz - Etimesgut/ANKARA
Tel/Phone: +90 312 278 82 00
Fax: +90 312 278 82 30
Sertifika No: 46753

Basım Tarihi
Kasım 2022
ISSN
2645-8985

Kasım 1992'den beri yayımlanan Sektörden Haberler Bülteni'nin tirajı 1000 adet olup, Madencilik Sektörü ile ilgili firmalara, Bakanlıklara, TBMM üyelerine, ilgili kamu kuruluşlarına, üniversitelere, dernek ve vakıflara gönderilmektedir. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. İmzalı yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlarına aittir. Derneği ve bülteni sorumlu kılmaz.

TÜMMER'İN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROJESİ SİVAS'TA TANITILDI

TÜMMER ile Sivas Doğaltaş ve Madenciler Derneği tarafından düzenlenen “Farkındalık Artırımı, Deneyim Yoluyla Güvenli Mermer Ocak İşletmeciliği Projesinin” tanıtım programı 9 Eylül 2022 tarihinde Sivas'ta gerçekleştirildi.

Mermer ocak işçilerini, işverenlerini, çalışan ailelerini, çocuklarına yönelik iş sağlığı ve güvenliği kültürü oluşturmayı, deneyimlerin paylaşımını hedefleyen proje Hamidiye Kültür Parkında düzenlenen programla tanıtıldı. Programa TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu'nun da bulunduğu sektörel sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Kul, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile çok sayıda sektör mensubu katıldı.

“İnsan hayatının ne kadar önemli olduğunu anlatmaya çalışıyoruz”

TÜMMER Başkanı Hanifi Şimşek, proje ile birlikte insan hayatının ne kadar önemli olduğunu anlatmaya çalıştıklarını ifade ederek, “Sivas'ta iş güvenliğiyle ilgili ma-

den ve mermer ocaklarında 160 kişi, Muğla'da ise 200 kişi olmak üzere 2 pilot bölgemiz var. Öncelikle Muğla'da bulunan 200 kişiye sertifikalarını verdik. Ardından bugün Sivas'ta bu toplantıyı gerçekleştiriyoruz. Aynı zamanda bizim 19 derneğimiz, 2 de maden ihracatçı birliğimiz var. Haziran ayında Muğla'da bölge toplantımızı yaptık. 19 Ağus-

tos'ta Denizli'de bugün de Sivas'ta gerçekleştireceğiz. 14-15 Ekimde ise kısmet olursa Diyarbakır'da gerçekleştireceğiz. Projemiz çalışanlarımızı iş güvenliği hakkında bilgilendirmek ve daha güvenli çalışmalarını sağlamak. İçi dolu bir proje. Çalışanlarımızın aileleriyle birlikte bu projeyi tanıtıyoruz. Ciddi anlamda olumlu tepkiler aldık” dedi.

ULUSAL MADEN KAYNAK VE REZERV RAPORLAMA ALT KOMİSYONU 2. PLAKET TÖRENİ DÜZENLENDİ

‘Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Alt Komisyonu İkinci Plaket Töreni’ 1 Kasım 2022 tarihinde MAPEG Genel Müdürlüğü'nde gerçekleştirildi.

MAPEG Genel Müdürü Cevat Genç'in, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu (UMREK) Başkanı sıfatı ile katıldığı törende, UMREK alt komisyon üyesi 14 kişiye plaketleri takdim edildi.

UMREK üyelerinin katıldığı törende konuşan Genç, CRIRSCO ile ilgili gelişmeleri değerlendirerek komisyon üyelerine çalışma ve katkıları nedeniyle teşekkür etti.

BAŐIMIZ SAĞ OLSUN!

Amasra'nın Bartın ilçesinde meydana gelen kazada hayatını kaybeden maden emekçilerine Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar dileriz.

**TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU**

MADENCİLER İZİN SÜREÇLERİNİN KISALTILMASINI İSTİYOR

Karşılaştıkları sorunları Maden Sektörleri İstişare Toplantısı'nda masaya yatıran Türk doğal taş ve maden sektörü, izin sürelerinin kısaltılması istiyor.

Doğal taş ve maden sektörünün sorunları Denizli'de masaya yatırıldı. Denizli İhracatçıları Birliği ile Denizli Madenciler ve Mermerciler Derneği (DENMERDER) organizatörlüğünde düzenlenen Maden Sektörleri İstişare Toplantısı'nda sektörün en önemli sorununun izin süreçleri olduğu dile getirildi. Sektörün sorunlarını dile getirmek ve çözüm üretmek için bir araya geldiklerini kaydeden DENMERDER Başkanı Mehmet Serter, sektör olarak Denizli'nin ihracatına geçen yıl 287 milyon dolarlık bir katkı sağladıklarını söyledi.

Denizli'nin yıllık 290 milyon dolarlık doğal taş ihracatıyla toplam ihracatımızdan yüzde 6,3 pay aldığını ifade eden DENİB Başkanı Hüseyin Memişoğlu ise şunları kaydetti, "İşlenmiş doğal taş grubunda 245 milyon dolarla Türkiye birincisiyiz. Benzer tablo Ağustos ayı itibariyle de devam ediyor. Denizli yıllık olarak 123 ülkeye doğal taş ihracatı yapıyor, ancak ilk beş ülkeye gerçekleştirdiğimiz ihracatın payı yüzde 77. Bu açıdan baktığımızda, doğal taş ihracatımızın daha farklı ülkelere de yayılmasının sürdürülebilirlik ve çeşitlilik

adına önemli olduğunu düşünüyorum" diye konuştu.

"Finansman değil, yatırım yapmak istiyoruz"

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Rüstem Çetinkaya, toplantılardan sonuç almanın önemli olduğunu belirterek, "İş dünyası bu tür toplantılarda ne istiyor? Finansa erişim, kredi ve teşvikler. Bizim sektörümüz yatırım yapmak ve istihdam sağlamak istiyor. Ocak açmak istiyor. Bu yatırımlar için bizim isteğimiz ise izin süreçleri. İzin süreçle-

ri bizim en önemli sorunumuz" şeklinde konuştu.

Mevzuat çalışmaları sürüyor

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürü Cevat Genç, sektörün problemleri bildiklerini, çözmek için çalıştıklarını belirterek, "Kanunla ilgili düzenleme yapma çalışmalarımız önümüzdeki günlerde gündeme gelecek. Bugün sizlerden alacağımız talep ve istekleri çözmek amacındayız. Sorunları bir üst makama taşıyoruz. Bire bir tüm problemlerinizi dinleyip, çözümü için uğraş vereceğiz" dedi.

DEEP MINERAL PROSES TEKNOLOJİ A.Ş

FLOTASYON SELÜL

Maden sektörü olarak bir kibritte biz çakalım. Aynı işi daha **az enerji** ile yapabilecek makineler üretelim ve kullanalım. Bu düşünce ile daha az enerji tüketimini hedefleyen daha teknolojik sıvı ve çamur karıştırma ekipmanları ile sizlerle hizmet vermekteyiz.

Tek Sıra Kanatlı Agitator

Çift Sıra Kanatlı Agitator

Flotasyon Selülleri

İç Elekler (Inter Stage Screens)

Tikiner

DİMİN MADENCİLİK'TEN EĞİTİME BÜYÜK DESTEK

Dimin Madencilik tarafından TÜMMER Onursal Başkanı Raif Türk adına yapılan ilkokulun açılış töreni Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde gerçekleştirildi. Törene, TMD Başkanı Ali Emiroğlu ve Madencilik Platformunu oluşturan diğer birlik ve STK'ların başkanları da katıldı.

Merkez Bağlar İlçesi Bağcılar Mahallesi'nde 11 bin metrekarelik bir alanda inşaatına geçen yıl başlanan Raif Türk İlkokulu, 9 ay gibi kısa bir sürede tamamlandı. 32 derslik ve 9 atölyeden oluşan; içerisinde konferans salonu, kütüphane, mescidi, spor salonu ve sosyal alanları bulunan okulun açılışında konuşan Dimer Grup Yönetim Kurulu Başkanı Raif Türk, eğitimin öneminden söz ederek, geçmişte de kendisinin öğretmenlik yaptığını ifade etti. Türk, "Eğitimin amacı bilgili, insanlık değerlerine duyarlı ve üretken insan yetiştirmektir. Çok şanslıyım ki, okul ve eğitimin önemini çok iyi anlayan bir babanın evladıyım. 1948 yılında köyümüze okul yapılacağı haberi üzerine babam okul yerleşkesi için bağından arazi bağışlamış. Bu gururu yaşayarak büyüdüm. Bugün daha iyi imkanlarım var ve kurucusu olduğum, oğlum Aziz Erman'ın Başkanlığını yaptığı Dimin A.Ş. yönetimi de bana bugün birlikte yaşadığımız bu sevinçli tattırdı. Huzurlarınızda kendilerine teşekkür ediyorum. Hayatımda yaptığım ve çoğu dostumun başarı diye övdüğü hiç ama hiçbir şey bu okulu çocuklarımıza kazandırmak kadar engin bir coş-

ku vermedi bana. Çünkü çocuklarımız ve ülkemizin bütün çocukları bizim çocuklarımızdır ve aynı zamanda geleceğimize. Tadını ilk gençliğimde Dicle İlköğretmen Okulunda tattığım ve bugüne kadar hiç unutmadığım öğretmenlik aşkı bana bunu böyle cesaretle yüreğim taşarak söyletiyor. Dileğim bu okulda ve bütün okullarımızda nice bilimli, üretken ve barışçı bireylerin yetişmesidir. Elbette böyle bir nesil genç öğretmen kardeşlerimizin ve onlara destek veren eğitim yöneticilerin eseri olacaktır" dedi.

Vali Su: Eğitimde Önemli Hizmetleri Hayata Geçiriyoruz

Daha sonra konuşan Vali Su, eğitim yuvasını kente kazandıran Raif Türk ve ailesine teşekkür ederek, "Çocuklarımız inşallah burada güzel bir ortamda, öğretmenlerimizle beraber, velilerimizle beraber eğitimi en güzel şekilde sürdürecekler. Malumunuz her şeyin başı dünyada da ifade edildiği gibi eğitimidir" dedi.

Konuşmaların ardından resmi açılış yapılırken, Vali Su, iş insanı Raif Türk'e Onur Belgesi takdim etti.

BAŞSAĞLIĞI

Madencilik sektörünün duayenlerinden Dimer Grup Yönetim Kurulu Başkanı, TÜMMER Onursal Başkanı ve değerli iş insanı Raif Türk'ü kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve baş sağlığı dileriz.

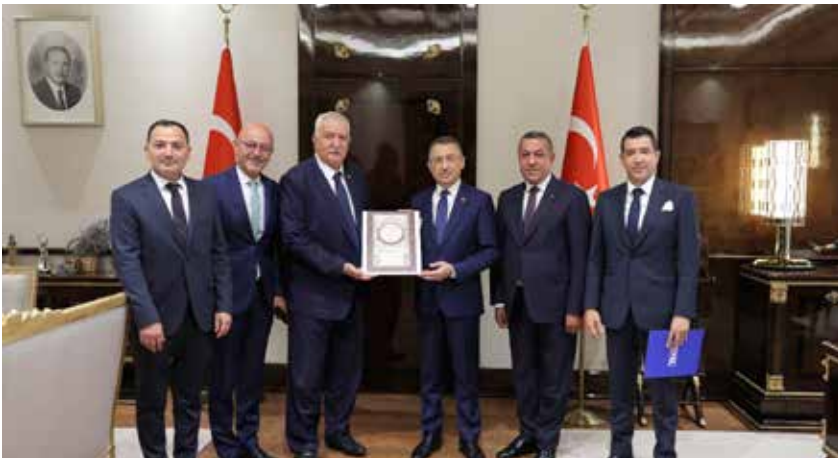
Türkiye Madenciler Derneği
Yönetim Kurulu

MADEN PLATFORMU'NDAN CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI OKTAY'A ZİYARET

Maden Platformu temsilcilerinden oluşan bir heyet sektörün gündemindeki önemli konuları iletmek amacıyla 19 Eylül 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ı makamında ziyaret etti.

TMD İkinci Başkanı ve AMD Başkanı Mehmet Yılmaz, TÜMMER Yönetim Kurulu Başkanı Hani-fi Şimşek, İMİB Başkanı Rüstem Çetinkaya, EMİB Başkanı İbrahim Alimoğlu ile Başkan Yardımcısı İbrahim Altınpınar'dan oluşan heyet, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ı makamında ziyaret etti. Maden Platformu adına konuşan sektör temsilcileri, başta izinlerdeki gecikmeler olmak üzere, sektörün yaşadığı sorunları ve ihracat rakamları hakkında Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay'a iletti.

FELDİSPAT İHRACI KAYDA BAĞLANDI

Cam, seramik, kaynak elektrotları ve boya sanayisinde kullanılan önemli endüstriyel ham maddelerden feldispat, ihracı kayda bağlı ürünler listesine dahil edildi.

Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanan "İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, cam, seramik, kaynak elektrotları ve boya sanayisinde kullanılan önemli endüstriyel ham maddelerden feldispat "ihracı kayda bağlı mallar listesine" eklendi.

DEMİR FİYATLARI

11 AYIN DİBİNİ GÖRDÜ

Demir cevheri vadeli işlemleri, Çin'in katı sıfır Covid politikasını gevşeteceğine dair umutlar sönerken, çelik üretim hammaddelerine olan talebin azalması sonucu düşerken spot fiyatlar 11 ayın en düşük seviyesine geriledi.

Dalian Emtia Borsası'nda Ocak vadeli demir cevheri, %1,7 düşerek 701,50 yuan/ton (97,75 dolar) ile 22 Eylül'den bu yana en düşük seviyesine geriledi.

Singapur Borsası'nda, gösterge Kasım demir cevheri %0,9 düşerek 92,95 dolar/tona indi.

Spot demir cevheri 95,50 dolar/ton ile Kasım 2021'den bu yana en zayıf performansı gösterdi.

Dalian'da koklaşabilir kömür ve kok kömürü sırasıyla %0,1 ve %0,2 düştü.

Shanghai Vadeli İşlemler Borsası'nda demirli metaller bir miktar

desteklendi. İnşaat demiri %0,1 düşerken, hem sıcak haddelemiş rulo ve filmaşın %0,2 ve paslanmaz çelik %0,5 yükseldi.

Analistler, nihai ürünler konusunda aşırı karamsar olunması konusunda uyardı.

Fiyatlar Çin'de Talep Endişeleri İle Gevşedi

Bakır fiyatları, Çin'de artan Covid-19 vakaları ve ısrarlı koronavirüs kısıtlamalarının talebi zayıflatacağına dair endişeler nedeniyle gevşedi.

Komünist Parti'nin resmi gazetesi yaptığı açıklamada, Çin'in

yeni koronavirüs varyantlarına karşı korunmak için Covid-19 politikalarını sürdüreceği konusunda uyardı ve yakın vadede herhangi bir gevşeme umutlarını söndürdü.

Bu arada, Shanghai ve Shenzhen de dahil olmak üzere diğer büyük Çin kentleri, enfeksiyonlar arttıkça Covid testlerini hızlandırdı.

Shanghai Vadeli İşlemler Borsası'nda Kasım vadeli bakır %0,1 artışla 62.440 yuan/tondan (8.695,77 dolar), nikel %2,1 artışla 183,410 yuan/tondan ve çinko %0,6 artışla 24.695 yuan/tondan işlem gördü.

MADEN SEKTÖRÜNDE 2 ADET MESLEK STANDARDI VE 11 ADET YETERLİLİK HAZIRLANDI

Maden Sektöründe TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından, "Dragline Operatörü (Seviye 4) ve Sondaj Elemanı (Seviye 3)" taslak meslek standartları ile "Dragline Operatörü (Seviye 4), Sondaj Elemanı (Seviye 3), Dik ve Meyilli Kuyular Vinç Operatörü (Seviye 4), Monoray-Kulikar Operatörü (Seviye 4), Yeraltı Nakliyat İşçisi (Seviye 3), Tulumbacı (Seviye 3), Merkezi İzleme Operatörü (Seviye 4), Ölçü Tespit Sorumlusu (Seviye 3), Ölçü Tespit Sorumlusu (Seviye 4), Harmanıcı-Manevracı (Seviye 3) ve Sondör (Seviye 4)" taslak yeterlilikleri hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşlara görüşe gönderildi.

Söz konusu taslak meslek standartları ve taslak yeterlilikler için görüş alma süreci 18 Kasım 2022 tarihinde tamamlanacak. TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından gelen görüşler doğrultusunda taslak meslek standartları ve taslak yeterlilikler gözden geçirildikten sonra MYK Maden Sektör Komitesinin görüşüne sunulacak.

DİYARBAKIR'DA MADENCİLİK SEKTÖRÜ İSTİŞARE TOPLANTISI DÜZENLENDİ

Diyarbakır Mermerciler ve Madenciler Derneği (DİMAD) ile Tüm Mermer Doğal Taş ve Makinaları Üreticileri Birliği (TÜMMER) tarafından 8 Ekim 2022 tarihinde Diyarbakır'da Madencilik Sektörü İstişare Toplantısı düzenlendi.

Toplantının açılışında bir konuşma yapan MAPEG Genel Müdürü Cevat Genç, gerçekleştirilen istişarelerin madencilik sektörü için büyük fayda sağlayarak mevcut sorunların çözümünde önemli rol oynadığını belirtti.

Yeni mevzuat çalışmalarında rehabilitasyon faaliyetlerine ayrı bir önem verileceğinin altını çizen Genç, kısmi rehabilitasyon kavramının getirilmesi ve rehabilitasyon faaliyetlerinin MAPEG eliyle yürütülmesi için mali kaynak oluşturma çalışmalarının devam ettiğini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından gerçekleştirilen panelde yer alan MAPEG Genel Müdür Yardımcısı Bayram Arı ve MAPEG Uzmanı Mustafa Sever, sektör temsilcilerinin sorularını yanıtladı.

MADEN SEKTÖRÜNÜN İHRACATI

5 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

2022 yılın ilk 9 ayında maden sektörünün ihracatı yüzde 13,79 artışla 4,3 milyar dolardan 4,9 milyar dolara çıktı. En çok ihracat yapılan ülkeler sıralamasında ilk sırada Çin, ikinci sırada ABD, üçüncü sırada ise Bulgaristan yer aldı.

İlk 9 aylık ihracat rakamlarını değerlendiren İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Eyüp Batal, "İhracatta yaşanan yükseliş Türkiye için çok değerli. Ancak biz madencilik sektörü olarak daha fazla ihracat yapabileceğimizi biliyoruz. Maden bakımından zengin bir ülkeyiz. Türkiye'de madenciliğin toplam gayri safi milli hasıladan aldığı pay yüzde 1,3. Bu seviyeyi ortalama yüzde 7'lere çekebilirsek, madencilik sektörünün ihracatı 30 milyar dolara ulaşabilir." diye konuştu.

Maden sektörü 2022 yılının ilk 9 aylık döneminde ihracatını yüzde 13,79 artırdı. Geçen yılın ilk 9 aylık döneminde 4 milyar 384 milyon 239 bin dolarlık ihracata imza atan sektör, bu yılın ilk 9 ayında ihracatını 4 milyar 988 milyon 946 bin dolar seviyesine yükseltti. Ocak-eylül döneminde ürün grubu bazında metalik cevherler ihracatı yüzde 4,55 artışla 1 milyar 706 milyon 572 bin dolara çıktı. Geçen yılın ilk 9 aylık sürecinde yapılan ihracat 1 milyar 632 milyon 327 bin dolardı. Aynı dönemler içinde doğal taş ihracatı yüzde 2,72 artışla 1 milyar 562 milyon 860 bin dolardan, 1 milyar 605 bin 351 dolara yükseldi. Endüstriyel minerallerdeki artış oranı da yüzde 30,26 oldu. 2021 Ocak-Eylül döneminde 792 bin 385 dolar olan endüstriyel mineral ihracatı, 1 milyon 32 bin 188 dolar seviyesine ulaştı.

ABD'ye İhracat Yüzde 22,13 Arttı

2022'nin 9 aylık döneminde en çok ihracat yapılan ülke Çin oldu. Çin'e yapılan ihracat yüzde 18 düşüşle 1 milyar 56 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Çin'in ardından en çok ihracat yapılan ülke ABD oldu. ABD'ye yapılan ihracat yüzde 22,13 ar-

tışla 418 bin 918 dolardan, 511 bin 615 dolara çıktı. Ülkeler sıralamasında üçüncü sırada yer alan Bulgaristan'a yapılan ihracat yüzde 105,14'lük artışla 149 bin 323 dolardan 306 bin 327 dolara yükseldi. Dördüncü sıradaki İtalya'ya ihracat yüzde 52,98 artarken, 156 bin 319 dolardan 239 bin dolara, beşinci sıradaki İspanya'ya gerçekleştirilen ihracat da yüzde 5,77'lik yükselişle, 210 bin 260 dolardan 222 bin 383 dolara çıktı.

5 Milyar Dolar

İlk 9 aylık ihracat rakamlarını değerlendiren İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMİB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Eyüp Batal, "Türkiye'de madencilik sektörü olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz. 2022'nin ilk 9 aylık döneminde maden sektörünün ihracatı yüzde 13,79 artışla 5 milyar dolar seviyesine yaklaştı. Ancak bu ihracat seviyeleri Türkiye ve sektörümüz için yeterli değil. Türkiye dünyada bulunan 90 maden tipinden 80'ine sahip. Yani madencilik zengini bir ülkeyiz. Türkiye'de madenciliğin toplam gayri safi milli hasıladan aldığı pay yüzde ise 1,3. Dünyada madencilik zengini ülkelerin gayri safi milli hasıladan aldığı pay da ortalama yüzde 7. Türkiye'nin yıllık maden ihracatına bakıldığında 6 milyar dolar

seviyelerine ulaşıyor. Türkiye eğer madendeki potansiyelini kullanabilirse, madenciliğin gayri safi milli hasıladan aldığı payı dünya ortalaması olan yüzde 7 seviyelerine çıkarsa, sektörün ihracatı bir anda 30 milyar dolara ulaşır. Bu ihracat rakamıyla Türkiye'nin en çok ihracat yapan sektörü oluruz. Böylece hammadde anlamında da dışa bağımlılıktan kurtulmuş oluruz." dedi.

İlk 9 ayda maden sektöründe ihracatın seyri (dolar)

OCAK	497.150.604
ŞUBAT	471.968.888
MART	554.607.492
NİSAN	703.540.414
MAYIS	533.089.267
HAZİRAN	594.731.930
TEMMUZ	491.569.736
AĞUSTOS	600.624.792
EYLÜL	541.662.928

2022 ilk 9 aylık dönemde maden sektöründe en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 10 ülke (dolar)

1. ÇİN	1.056.124.021
2. ABD	511.615.870
3. BULGARİSTAN	306.327.652
4. İTALYA	239.131.450
5. İSPANYA	222.383.306
6. BELÇİKA	211.062.209
7. HİNDİSTAN	153.060.601
8. ALMANYA	146.317.276
9. FRANSA	128.358.007
10. ROMANYA	118.208.928

MADENCİNİN EN İYİ YARDIMCISI

YENİ

ISO 374-1:2016/Type C

EN 388:2016

MaxiDry

Müşterilerimiz bizden süper ince, esnek, hassas ve rahat bir yağ itici MaxiFlex * geliştirmemizi istediler.

Biz de yaptık ve adına

MaxiDry®

dedik.

SSA

Safety Solutions for All

Find out more: www.atg-glovesolutions.com

EMİB, DOĞAL TAŞ SEKTÖRÜNDE MADEN KAZALARINI ÖNLEMELİK İÇİN VR GÖZLÜKLERLE EĞİTİM VERECEK

“Önce İnsan” diyen Ege Maden İhracatçıları Birliği, doğal taş sektöründe iş kazalarının önüne geçmek için VR gözlüklerle eğitim verecek.

“Doğal Taş Madencililiği Sektöründe İş Kazalarını ve Yaralanmaları Önlemek İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Faaliyetlerin Geliştirilmesi” isimli Avrupa Birliği projesini sürdüren Ege Maden İhracatçıları Birliği proje kapsamında, doğal taş firmalarının işveren, İSG uzmanları ve çalışanlarına İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri veriyor.

Verdikleri eğitimler ve workshoplarla doğal taş madencililiği sektöründe iş sağlığı ve güvenliğinin Avrupa Birliği ülkeleri düzeyine yükseltilmesini ve farkındalığın artırılmasını hedeflediklerini dile getiren Ege Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kuru-

lu Başkanı İbrahim Alimoğlu, doğal taş madencililiği sektöründe koruyucu sağlık ve güvenliğikültürünün geliştirilmesi sağlamayı amaçladıklarının altını çizdi.

“Madencilik sektöründe yeni yaklaşımların geliştirilmesi için çalışıyoruz”

Türkiye’de doğal taş madencililiği sektöründe iş kazalarının ve yaralanmaların azalmasını öncelikli hedefleri olduğunu vurgulayan Alimoğlu, “Önce İnsan” diye hareket ediyoruz. Madencilik sektöründe yeni yaklaşımların geliştirilmesi için çaba harcıyoruz. İş Sağlığı ve Güvenliğini Avrupa Birliği seviyelerine çıkarmak için teknolojiye yeni yaklaşımları da süreçlerimize dahil etme kararı aldık. Eğitimlere katılan her katılımcı, VR Gözlük kullanarak maden ocağını sanal ortamda görme ve ocağtaki olası risk faktörlerini uzaktan tanımlayarak eğitim alma deneyimi kazanmış olacak. Katılımcılarımıza iş kazalarının önlenmesine yönelik en önemli tedbir olan denetim ve önceden tedbir almayı tüm çalışanlar için basitleştiren bir İSG uygulaması olan “Periyodik Değerlendirme Amaçlı Açık Ocak Şevleri Denetim Formu” mobil uygulama tanıtımı da yapacağız. Bu çerçevede, 2-3 Kasım 2022 tarihlerinde Ege İhracatçı Birlikleri Hizmet Binamızda dördüncüsünü yapacağımız eğitim programının ilk günü işverenlere ve iş sağlığı güvenliği uzmanlarına, 3 Kasım’da ise; çalışanlara eğitim verilecek. Kontenjan dahilinde üyelerimizi katılmaya davet ediyoruz” şeklinde konuştu.

Ege Maden İhracatçıları Birliği, “Doğal Taş Madencililiği Sektöründe İş Kazalarını ve Yaralanmaları Önlemek İçin İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Faaliyetlerin Geliştirilmesi” isimli Avrupa Birliği Projesi çerçevesinde; VR gözlüklerin kullanıldığı eğitim ve workshopu 8-9 Kasım’da Bilecik’te, 15-16 Kasım’da Denizli’de ve 29-30 Kasım’da Antalya’da devam ettirecek.

ZENİT MADENCİLİK A.Ş.

Merkez

Yukarı Dikmen Mah. 635. Sok. No:3, 06450,
Oran, Çankaya/Ankara
Tel: +90 312 490 3091

Sındırgı İşletmesi

Yolcupınar Mahallesi, 10330 Sındırgı/Balıkesir
Tel: +90 266 516 4040

Halkla İlişkiler

Camicedit Mah. Şehit Menderes Gürlek Cad. No:
12/A Sındırgı/Balıkesir
Tel: +90 266 516 2300

www.zenitmadencilik.com

POLONYA KÖMÜR MADENLERİNİ KAPATMAYACAK

Polonya Başbakan Yardımcısı Jacek Sasin, ülkenin ilk nükleer reaktörü faaliyete geçene kadar hiçbir kömür madenini kapatmayacaklarını söyledi. Şasin, Polonya kömüründen daha pahalı ithal kömüre bağımlılıklarını artırmak istemediklerine dikkati çekti.

Polonya Başbakan Yardımcısı Jacek Sasin, ülkenin ilk nükleer reaktörü faaliyete geçene kadar hiçbir kömür madenini kapatmayacaklarını söyledi. Sasin, madenleri kapatma sürecini ertelemek zorunda olduklarını ifade etti. Sasin, Polonya kömüründen daha pahalı ithal kömüre bağımlılıklarını artırmak istemediklerine dikkati çekerek, "Ancak hükümetin 2049'a kadar ülkenin kömür madenlerini kademeli olarak kapatmak için yaptığı anlaşmadan çekilmedik. Ancak ilk nükleer reaktör faaliyete geçene kadar hiçbir kömür madeni kapatılmayacak." ifadelerini kullandı.

Hükümetin madencilik yatırımlarının ölçeği konusunda çok ciddi bir kararlar karşı karşıya olduğunun altını çizen Sasin, "Madenlerin kapatılmasının 2049'a kadar süreceğini varsaydık. Bunun için bir takvim oluşturduk ve bu süreçte toplumsal barışı sağladık. Bugün bu takvimi revize etmemiz gerekiyor." değerlendirmesinde bulundu.

Polonya hükümetinin enerji stra-

tejisi kapsamında ülkede toplam kapasitesi 6 ile 9 gigavat arasında olacak 6 nükleer güç ünitesi inşa edilecek. ABD ile yapılan anlaşma doğrultusunda inşa edilecek ilk reaktör, 2033'te çalışmaya başlayacak ve 1-1,6 gigavat güç üretecek. Sonraki reaktörler her iki yılda bir inşa edilecek. İkinci nükleer santral için ise Güney Kore ile iyi niyet anlaşması imzalandı.

AB'nin Emisyon Ticaret Sistemi'ni askıya alacaklar

Polonya Adalet Bakanı Zbigniew Ziobro, Avrupa'da yürürlükte olan Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) askıya alınması için Polonya Parlamentosunun alt meclisi Sejm'e öneri sundu. Ziobro, basın mensuplarına yaptığı açıklamada partisi Birleşik Polonya'nın (Solidarna Polska) söz konusu teklifiyle vatandaşları rahatlatmayı amaçladığını söyledi. Hayat pahalılığındaki artışın Avrupa'daki enerji fiyatlarının yükselmesinden kaynaklandığını öne süren Ziobro, "Bunun başlıca nedenlerinden biri, Polonya ekonomisinin her yıl 40

milyar zloti (8,5 milyar avro) kaybetmesine neden olan ETS vergisidir." ifadelerini kullandı.

Ziobro, söz konusu sistem nedeniyle Polonyalı vatandaşların cebinden çıkan paranın çok yüksek miktarda olduğuna dikkati çekerek şöyle devam etti: "Ukrayna'daki savaş koşullarında olduğu gibi enerji savaşında da acil çözümlere başvurmak gerekiyor. Bu durumda, Polonyalı ailelerin bütçelerini ve ülke ekonomisini rahatlatmak için silahlı çatışma süresince ETS vergisini askıya almamız gerekiyor. Ekonomik kriz, yüksek fiyatlar ve enflasyonun bu zor koşullarında Polonyalı aileleri rahatlatmak için ETS'yi askıya alma önerisini sunuyoruz."

Polonya İklim ve Çevre Bakan Yardımcısı Jacek Ozdoba da ETS'nin ekmek fiyatını dahi etkilediğini savunarak "İklim politikasının muazzam maliyetlerini fırıncılar bile üstleniyor. ETS'nin askıya alınması hem enerji maliyetlerini azaltacak hem de Polonya ekonomisini rahatlatacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Cevherden
Endüstriye
66 yıl

© Barit Maden Türk A.Ş.

KÜTAHYA'DA FAALİYETİ SON BULAN MADEN SAHASINDA FİDAN DİKİMİ YAPILDI

Kütahya'da, Kümaş'a ait maden ocaklarında, madencilik faaliyeti tamamlanan sahada bin fidan toprakla buluşturuldu.

Kütahya Valisi Ali Çelik, Kütahya-Eskişehir kara yolu yakınlarında yer alan maden ocağı sahasındaki törende yaptığı konuşmada, fidan dikimi ile birlikte maden sahalarının yeniden canlanacak olmasının mutluluk verici olduğunu söyledi. Firmanın yapmış olduğu fidan dikimi faaliyetini oldukça önemli bulduğunu belirten Vali Çelik, şöyle konuştu: "Burada, madencilik faaliyetleri yapılırken rehabilitasyon projelerine uygun olarak geri dönüşümlerin madenle bitkisel toprağın ve açılan alanların yeniden rehabilitasyonunun aynı anda eş zamanlı olarak düşünülmesi gerekiyor. Zaten rehabilitasyon projeleri de izinlerinin bir parçası olarak yönetmelikte karşılığını bulmuş. Bu nedenle bizlerin, sizlerin, şirketlerin, maden sektörünü oluşturan herkesin doğayı ve çevreyi tekrar kendi hem bitkileri hem de kendi ekosistemini yaşayabilir bir alana dönüştürmek zorunda. Umarım bu coğrafya maden sahasındaki çalışmalarını bitip rehabilitasyon süreci başlayınca yine kendi ekosistemini ve florasını oluşturacak şekilde yeniden canlanacak."

Kümaş Genel Müdürü Koçağa Türeoğlu ise, firma

olarak doğanın gelecek nesillere bırakılacak en önemli miras olduğu bilinciyle hareket ettiklerini dile getirerek şunları kaydetti: "Geçtiğimiz yıl oluşturulan çevre yönetim sistemleri aracılığıyla madencilik faaliyetlerimizi, toprağımızın yapısını koruyarak sürdürmeye özen gösteriyoruz. Bu amaçla 2019 yılından bu yana maden sahalarımızı yeşerterek doğaya geri kazandırmak için çalışmalar yürütüyoruz. Bu çalışmalarımız kapsamında bugüne kadar 40 hektarlık bir alanı ağaçlandırdık. Bu yıl bu alanlara ek olarak hedefimiz yıl sonuna kadar belirlenen bölgelerde 80 bin fidan dikmiş olmak. Bugün burada bin fidanı daha toprakla buluşturacağız."

Kütahya Orman Bölge Müdürü Birol Dünder da, Kütahya'daki maden sahalarına bugüne kadar 3 milyon 810 bin fidan dikildiğini, müdürlük olarak maden firmalarının bu yöndeki çalışmalarına her zaman destek olmaya devam edeceklerini ifade etti.

Konuşmaların ardından Orman Bölge Müdürü tarafından fidan dikimi hakkında bilgilendirme yapıldı. Tören, protokol üyelerinin, yaklaşık bin firma çalışanı ile birlikte belirlenen alana fidan dikmesiyle sona erdi.

Ülkemizin değerlerini özenle analiz ediyoruz

C⁶ **A Y E L İ**
B⁵ **A K I R**
I⁵³ **Ş L E T M E L E R İ**
ANALİZ LABORATUVARI

30 yılı aşkın deneyimle, madencilik alanında
A'dan Z'ye tüm sektörlerle ve üniversitelere
hizmet ediyoruz.

ANALİZ HİZMETLERİMİZ:

- NUMUNE HAZIRLAMA • JEOKİMYASAL ANALİZLER (ICP-OES VE AAS) • KİREÇ ANALİZİ
- CEVHER, KAROT VE ENDÜSTRİYEL MADDELERDE ÖZGÜL AĞIRLIK • ÇEVRESEL SU VE ATIK SU ANALİZİ
- CEVHERDE ASİT ÜRETME POTANSİYELİ ANALİZİ • CEVHER VE KONSANTREDE ELEK ANALİZİ
- KONSANTRE VE CEVHERDE NEM ANALİZİ • CEVHERDE OKSİDASYON TESTİ
- KIYMETLİ METAL (SOYMETAL) ANALİZLERİ

Madenli Beldesi, 53200 Madenli, Çayeli / Rize

☎ (0464) 544 1329 (0464) 544 1333

☎ (0464) 544 64 50

www.cayelibakir.com

cbilab@fqml.com

Çayeli Bakır
İşletmeleri A.Ş.

Asıl cevherimiz çalışanlarımız

İSTANBUL'DA YAŞANAN AGREGA KRİZİ, PROJELERİ YAVAŞLATTI

İstanbul bölgesinde yaşanan agrega krizi inşaatçının belini bük-tü. Artan ulaşım maliyetleri ve hammadde yokluğu birçok proje-nin yapımında yavaşlamaya hatta durmaya neden oldu. Sektör temsilcileri devletten destek bekliyor.

İnşaat sektörü, İstanbul Cebeci Taş Ocakları sahasının kapanması ve Anadolu Yakasındaki, hazır betonun hammaddesi olan, agrega üretiminin düşürülmesinden kaynaklanan sorun nedeniyle birtakım aksaklıklar yaşıyor. Çözüm olarak Kocaeli ve çevresinden hammadde bulunması yoluna gidilirken bu sefer de ulaşımdan dolayı yükselen fiyatlar inşaatçının belini büküyor, birçok projede gecikmeler yaşanıyor. Dünya Gazetesi'nden Leyla İlhan'ın haberine göre çözüm, kamu desteğiyle, Çanakkale ve çevresinde bulunan zengin yataklardan elde edilen hammaddeyi deniz

yoluyla Ambarlı Limanı'na ulaştırmak.

'Talebin ancak yüzde 70'ini karşılayabiliyoruz'

Hazır betonun hammaddesi olan agregaya erişimin artık çok kolay olmadığını kaydeden Türkiye Hazır Beton Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Adem Genç, "Piyasada agrega yok, çünkü Avrupa Yakası'nda Cebeci agrega sahasında üretim yapılamıyor. Dolayısıyla bir arz eksikliği doğdu. Bu yılın nisan ve mayıs ayından itibaren tam kapasite ile çalışmaya başladık, ancak yeterli agrega bulamıyoruz. Bu

nedenle talebin ancak yüzde 70'ini karşılayabiliyoruz. Dolayısıyla eskiden maksimum 1 haftada karşılanabilecek üretim 15 ila 20 gün sonraya öteleniyor" ifadelerini kullandı. Bu nedenle agregayı oluşturan kum ve mıcır sorununun gün geçtikçe büyüdüğünün altını çizen Genç, "Hazır beton üreticileri İstanbul dışından kum ve mıcır getirmeye başladı. Ancak bu durum da akaryakıtın bu kadar pahalı olduğu bir dönemde ekstra fiyat artışına sebep oluyor. Acil çözümler bulunmazsa projelerin zaman açısından ve fiyat açısından sıkıntıya girecek" diye de belirtti.

'Kum, inşaatta en değerli malzeme oldu'

Agrega sorunu nedeniyle Fi-

kirtepe'deki projelerin tamamen durduğunu söyleyen Adem Genç konuşmasına şöyle devam etti, "Birde sosyal konut projesi konutları gelirse buna yetişmek mümkün olmayacak. Çünkü agrega içinde yer alan kumda da sorun var. Eskiden kum denizden elde edilirken, bir bölümü ise kömür sahalarından elde edilirdi. Daha sonra deniz ruhsatları iptal edilerek maden sahalarından elde edilmeye başlandı. Şu anda inşaat sektörü için İstanbul'da en değerli şey kum. Kentte kum yok. Tonu olmuş 250 TL. Metreküpü 400 TL'ye geliyor. Yani şu anda agreganın ana hammaddesini oluşturan kum ve çakıla erişemiyoruz"

Avrupa Konutları markasının sahibi Artaş İnşaat'ın Yönetim Ku-

rule Başkanı Süleyman Çetinsaya da agrega sorunu nedeniyle hazır beton fiyatlarının arttığını söyledi. Son 2 aydan bu yana bu sorunu yaşadıklarını aktaran Çetinsaya, bu nedenle inşaatlarda beton döküm sürelerinin uzadığını dile getirdi.

'Yaşanan sorun devletin desteğiyle kolayca çözülebilir'

Sene sonu iş kapatma telaşından dolayı hammaddenin yetmediğini dile getiren Onur Beton Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Onur, inşaat sektörüne gerçek bir canlanma olması halinde hammaddenin hiç yetmeyeceğini kaydetti. Bu nedenle sektörün kapasiteye göre değil de hammadde kapasitesine göre müşteri aldığını aktaran Onur şöyle konuştu: "Hammad-

deye bakılmadan sipariş alındığında, bazı tesislerde üretim durabiliyor. Malzeme olmayınca yeni müşteri edinilmiyor. Agreganın içinde yer alan mıcırın tonu Kemerburgaz ocaklarında satış fiyatı 200 TL+KDV oldu. Çerkezköy ocaklarında kum fiyatları da 120-130 TL seviyelerinde. Buna bir de mesafeler eklince fiyatlar değişiyor." Onur, kumun İstanbul Havalimanı'nın olduğu bölgelerden çıkarıldığını, ancak bu bölgede de sınırlı tonajlarda kum kaldığını söyledi. Yaşanan sorunun Ticaret Bakanlığı ya da İstanbul Valiliği'nin deniz yoluyla vereceği destekle çözülebileceğini dile getiren Onur, "Çanakkale, Bandırma'da kalker madenlerimiz var. Bu madenlerin deniz yoluyla Ambarlı Limanı'na taşınmasıyla bu konu çözülebilir" dedi.

RUSYA'NIN EN BÜYÜK BAKIR MADENİNDE -50 DERECEDE ÇALIŞMA SÜRÜYOR

Rusya'nın en büyük bakır madeni Udokan'ın, sıfırın altında 50 dereceye varan soğuklarda devam eden zorlu çalışmalara rağmen gelecek yıl faaliyete geçmesi planlanıyor.

Batıda Baykal Gölü, doğuda ise Pasifik Okyanusu arasında kalan Udokan, yaklaşık 26.7 milyon ton rezerviyle Rusya'nın en büyük, dünyanın da üçüncü büyük bakır rezervi konumunda bulunuyor. Bölgede zorlu iklim koşulları ve altyapı eksiklikleri nedeniyle madende 2008'e kadar çalışma yapılamıyordu.

Çoğunluğu Özbek ve Rus milyarder Alişer Usmanov'a ait USM Holding, 2008'de gerekli izinleri alarak Udokan'daki çalışmalarını başlattı. Madenin gelecek yıl faaliyete geçmesi planlanıyor. İlk aşamada yıllık 135 bin ton üretim hedeflenen Udokan'da tam kapasiteye ulaşıldığında yılda 400 bin ton bakırın üretilmesi ve ihraç edilmesi planlanıyor. Madenin bulunduğu Çara Havalimanı, 40 yıl önce inşa edilen ahşap bir yapıdan oluşurken, havalimanına inişler sadece gündüz saatlerinde gerçekleştirilebiliyor.

MADENCİLER 'KURTARMA' İÇİN YARIŞTI

Türkiye madencilik sektöründe arama-kurtarma konularında yüksek bilinç oluşturulması ve ekiplerin afetlere müdahale kabiliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla TMD tarafından düzenlenen 'Maden Kurtarma Yarışması'nın ikincisi Koza Altın İşletmeleri Ovacık Altın Madeni'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. 'En İyi Takım Ödülü'nü Koza Altın İşletmeleri kazanırken, Çayeli Bakır İşletmeleri ikinci ve ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler üçüncü olarak yarışmayı tamamladı.

TMD tarafından ikincisi düzenlenen 'Maden Kurtarma Yarışması', İzmir'in Bergama ilçesinde Koza Altın İşletmeleri Ovacık Altın Madeni'nde başladı. 23 Eylül'e kadar devam edecek etkinlikte yarışmacılar; kimyasal müdahale, araç kazaları ve ilk yardım, yer üstü yangın, yer altı gibi farklı etaplarda mücadele etti. Yarışmanın açılış törenine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Şeref Kalaycı, İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürü Kartal Muhcı, TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu, Koza Altın İşletmeleri CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Çelik ile STK temsilcileri ve çok sayıda sektör profesyoneli katıldı.

'MADENCİLİK UYGARLIKLARI ŞEKİLENDİRDİ'

Açılış töreninde yaptığı konuşmada madenciliğin, tarih boyunca uygarlıkları şekillendiren temel sektörlerden biri olduğunu dile getiren Bakan Yardımcısı Kalaycı, şunları söyledi:

"Özellikle sanayi devriminden bu yana insanlığın gelişim sürecinin son iki yüzyılındaki baş döndürücü ilerlemede madenlerin önemini yadsımak müm-

Prof. Dr. Şeref Kalaycı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı

Ali Emiroğlu
TMD Yönetim Kurulu Başkanı

Mahmut Çelik
Koza Altın İşletmeleri CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi

Kartal Muhcı
İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürü

Korhan Keskin
Yarışma Yürütme Kurulu Başkanı

kün değildir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda da madencilik faaliyetleri olmaksızın insan yaşamının sürdürülebilmesi olası değildir. Çoğumuz ev, araba, telefon veya bilgisayar aldık sanırız ama aslında maden satın aldığımızın farkında değiliz. 1900'lerin ikinci yarısından itibaren insanoğlunun maden kaynaklarına yönelik ihtiyaçlarının artması ve endüstrinin gelişmesi doğrultusunda dünyanın her yerinde madencilik faaliyetleri sınırlarını zorlayacak ölçüde artmış ve gelişmiştir.

'EN TEHLİKELİ MESLEKLERİN BAŞINDA MADENCİLİK GELİYOR'

Madenlerin risklerine de deği-

nen Kalaycı, "Günümüzde en tehlikeli olan mesleklerin başında madencilik gelmektedir. Dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 1'i maden sektöründe çalışmasına rağmen gerçekleşen iş kazalarının yaklaşık yüzde 8,5'i maden, özellikle kömür, sektöründe gerçekleşmektedir. Bu oran çok yüksek olmasının yanı sıra 2017 yılından beri madenlerde gerçekleşen iş kazalarında göze çarpan bir düşüş görülmektedir. 2022 yılında gerçekleştirilen bir risk anketine göre, sektörün karşı karşıya kaldığı riskler sıralamasında geçen yıl ilk sırada yer alan emtia fiyat riski bu yıl ikinci sıraya gerilemiş, zirveye ise çevresel riskler çıkmıştır.

"İçinde bulunduğumuz yüzyılda da madencilik faaliyetleri olmaksızın insan yaşamının sürdürülebilmesi olası değildir."

Yarışmanın startını ETKB Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Şeref Kalaycı ile TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu birlikte verdi.

toplu korumanın sağlanmasını önemsiyoruz” diye konuştu.

İŞ GÜVENLİĞİ VE ÇEVRE VURGUSU

İki kırmızı çizginin, iş sağlığı ve güvenliği ile çevre olduğunu kaydeden Bakan Yardımcısı Kalaycı, “Madenlere talep arttıkça gerek iş sağlığı ve güvenliği gerekse de çevresel riskler artacaktır. Bu riskleri yönetmek ve madencilik hak ettiği pozisyona taşımak için çalışıyoruz. Bu amaçla maden sahalarımızın denetimlerini az riskli, riskli ve çok riskli olmak üzere üç sınıfa ayırdık. Az riskli gruptaki madenlerimizi yılda en az bir, riskli grupta yer alan madenlerimizi yılda en az iki ve çok riskli gruptaki madenlerimizi ise yılda en az dört kez denetliyoruz. Gerek duyulan her türlü aksiyonu da en iyi şekilde alıyoruz.

Ülkemiz, 2003 yılından bu yana

Madencilik sektörü tüm dünyada tehlikeli ve riskli sektörler arasında kabul edilmektedir. İş kazalarının yüzde 8,7’si, meslek hastalığı vakalarının yüzde 49,2’si, sürekli iş göremezlik vakalarının yüzde 26,8’i, ölüm vakalarının ise yüzde 10,1’i madencilik sektöründe meydana

gelmiştir. Çok tehlikeli iş kolu sınıfında bulunan sektörümüzde, iş yerlerinde faaliyetler öncesinde mutlaka sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması için risk analizleri yapılarak tüm risklerin belirlenmesi ve bu risklere karşı gerekli tedbirlerin alınarak

iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli değişimlerin ve gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçmektedir. Bu dönemde, Avrupa Birliği'nin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki kapsamlı mevzuatının uyumlaştırılması, bu mevzuatın getirdiği risk değerlendirmesine dayalı önleyici yaklaşım ve sürekli iyileşme anlayışı ve kültürünün, çalışma hayatına yerleştirilmesi için önemli çalışmalar yapılmıştır. Biz elimizden geleni yapıyoruz yapmasına ama biliyoruz ki risk hiçbir zaman sıfır olmaz. Tüm paydaşlar kaza risklerini sıfıra indirmek için ellerinden geleni yapmalıdır" dedi.

"YARIŞMANIN KAZANANI MADENCİLİK SEKTÖRÜDÜR, ÜLKEMİZDİR"

TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu ise "İlk yarışmamızı 2019 yılında TÜPRAG Madencilik'in ev sahipliğinde Efemçukuru Altın Madeni'nde gerçekleştirdik. 5 ekibin katıldığı yarışmamız sektörde büyük yankı uyandırdı. Pandemi nedeni ile gecikmeli olarak bu yıl yapabildiğimiz 2'nci Maden Kurtarma Yarışması'na ise 10 maden kurtarma ekibi katılıyor. 9 kuruluş ise gözlemci olarak aramızda bulunuyor. Bu etkinliği 'yarışma' olarak adlandırsak da aslında bu bir yarışma

değil. Bu etkinliğin kazananı tüm ekiplerdir, madencilik sektörüdür, ülkemizdir. Bu yarışmanın temel hedefi; ekiplerin birbiri ile tanışmasını sağlamak, dayanışma ruhunu yaratmak, bilgi ve tecrübe paylaşımıdır. Acil bir durumda tek bir ekipmişçesine ortak operasyon yapabilmenin altyapısını hazırlamaktır" diye konuştu.

'Maden Kurtarma Yarışması'nın ilkinin hatırlatan Emiroğlu, "2019 yılında yaptığımız ilk yarışmada bu hedefimize güzel bir temel oluşturdu. Yarışmaya katılan ekiplerimiz Elazığ

depreminde 2 saat gibi çok kısa bir sürede müdahaleye hazır hale geldiler. İzmir depreminde AFAD'ın önderliğinde, yıkılan binalarda arama kurtarma çalışmalarına katıldılar. Orman yangınlarında tüm madenciler makine ve ekipmanları ile söndürme çalışmalarına katılırken, kurtarma ekipleri önemli görevler üstlendiler. Şunu belirtmeliyim ki kuruluşlarımızın bu değerli kurtarma ekipleri sadece maden kazaları değil ulusal afetler ile mücadele konusunda da tecrübelerini artırmaya devam ediyorlar" dedi.

Bir grup gazeteci Koza Altın İşletmeleri Ovacık Altın Madeninde rehabilite edilmiş alanları gezerek, yetkililerden bilgi aldı.

“ÖNCE İNSAN, ÖNCE ÇEVRE”

Koza Altın İşletmeleri CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi Mahmut Çelik de, Koza Altın İşletmelerinin çevre konusunda son derece hassas olduğunu belirterek, “Önce çevre, önce insan” anlayışıyla hareket ettiklerini söyledi.

Çelik, “Çünkü yaşayabilmek, hayatımızı devam ettirebilmek için madenler ne kadar önemliyse; çevre de bizim için önemli. Bu bölgede çevremizde ağaçlar görmüşsü-

nüzdür. Zeytin ağaçları fark ettiniz mi arkadaşlar? Biz bu zeytin ağaçlarını 2009 yılında diktik. Yirmi bin zeytin ağacımız var bizim. Bizi de aslında bir tarım şirketi gibi düşünün. Burada on beş ton zeytin yetiştirdik ve üç ton da zeytinyağı ürettik. Bu arada da yüz otuz beş binden fazla ağaç dikmişiz. Bugüne kadar bir buçuk milyon metrekareden daha üzerinde bir alanı da rehabilite etmişiz.” diye konuştu.

Açılış konuşmalarının ardından protokol üyelerine plaket verildi ve yarışlar başladı.

YARIŞMAYA 10 MADEN KURTARMA EKİBİ KATILDI

Maden kurtarma ekipleri, dört gün boyunca gerçekçi senaryolar üzerinden performans sergilediler. 10'ar kişiden oluşan ekipler, yerli ve yabancı hakemlerin gözetiminde yer altı, yer üstü, araç kazalarına müdahale ve ilk yardım, takım yetkinlikleri ve kimyasal olaylara müdahale olmak üzere beş kategoride yarıştı.

Anagold Madencilik, Çayeli Bakır İşletmeleri, Demir Export, ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler, Koza Altın İşletmeleri, Lidya Madencilik, Polyak Eynez, Türkiye Kömür İşletmeleri, TÜMAD Madencilik, Tüprağ Efemçukuru Altın Madeni şirketlerinin kurtarma ekipleri organizasyona yarışmacı olarak katıldı.

Acacia Maden İşletmeleri, Dede-man Madencilik, Dimin Madencilik, Eti Bakır, Eti Krom, Gübretaş Maden Yatırımları, Gümüştaş Madencilik, Limak Çimento ve Öksüt Madencilik ise yarışmada gözlemci olarak yer aldı.

Dereceye giren takımlar ise 23

Eylül 2022 Cuma akşamı, Dikili Park Arena'da gerçekleştirilen töreninde açıklandı. 'En İyi Takım Ödülü'nü Koza Altın İşletmeleri kazanırken, Çayeli Bakır İşletmeleri ikinci ve ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler üçüncü olarak yarışmayı tamamladı.

Ödül töreninin ardından sahne alan ünlü klarnet sanatçısı Hüsnü Şenlendirici de seslendirdiği eserlerle geceye renk kattı.

2. MADEN KURTARMA YARIŞMASI KAZANANLARI:

- 2. Maden Kurtarma Yarışması En İyi Takım / Koza Altın İşletmeleri
- 2. Maden Kurtarma Yarışma İkincisi / Çayeli Bakır İşletmeleri
- 2. Maden Kurtarma Yarışma Üçüncüsü / ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler
- En İyi Yerüstü Solunum Seti Kullanan Ekip / Anagold Madencilik
- En İyi Yeraltı Solunum Seti Kullanan Ekip / Demir Export
- En İyi İlk Yardım Ekibi / Koza Altın İşletmeleri
- En İyi Takım Güvenliği Ekibi / Lidya Madencilik
- En İyi Takım Yetkinliği Ekibi / Tüprag Efemçukuru Altın Madeni
- En İyi HAZMAT Ekibi / Koza Altın İşletmeleri
- En İyi Araç Kazasına Müdahale Ekibi / ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler
- En İyi Endüstriyel Yangına Müdahale Ekibi / TKİ
- En İyi Yeraltı Müdahale Ekibi / TKİ
- En İyi İlk Yardımcı / Koza Altın İşletmeleri
- En İyi Kaptan / Çayeli Bakır İşletmeleri
- En İyi Yeni Kaptan / Polyak Eynaz
- En İyi Yeni Takım / TUMAD Madencilik
- 2. Maden Kurtarma Yarışması Özel Ödülü / Seher Oran (ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler)
- Kübra Yılmaz (Çayeli Bakır İşletmeleri) - Gizem Toran (TUMAD Madencilik)

YARIŞMAYA KADIN ELİ DEĞDİ

Yarışmacı ekiplerde yer alan kadın madenciler arama-kurtarma faaliyetlerinde kadınların ne kadar başarılı olabileceğini gözler önüne serdi. Yarışma boyunca sergiledikleri performanslarla göz dolduran kadın madenciler duygularını TMD Maden Dergisi ile paylaştı.

"TÜM KADIN MESLEKTAŞLARIMA ARAMA-KURTARMA EKİPLERİNDE AKTİF GÖREV ALMALARINI TAVSİYE EDERİM"

"İskenderun Teknik Üniversitesi Petrol ve Doğalgaz Mühendisliği bölümünden mezun oldum. Mezun olduktan sonra yurtdışına gidip dil eğitimi aldım. Daha sonra ülkeye dönüp petrol sektöründe iş sağlığı ve güvenliği alanında iş hayatına atıldım. Yaklaşık son iki yıldan bu yana da TÜMAD Madencilik'te iş sağlığı ve güvenliği mühendisi olarak görev yapıyorum.

Madencilik sektörü aslında bünyesinde farklı disiplinleri barındıran bir iş kolu. Dolayısıyla farklı sektörlerde çalışmadan o tecrübeleri madencilik sektöründe kazanma

fırsatı buluyorum. Arama-kurtarma faaliyetlerine de burada başladım. Zaten işe başlar başlamaz büyük bir istekle arama-kurtarma ekibine katılmak istediğimi söyledim.

Yeni bir ekibiz, bir önceki yarış-

mada yoktük. Ekip olarak hem iş yerinde hem de dışarıda çok yoğun ve sıkı eğitimler aldık. Sahalarımızda yoğun bir tatbikat süreci de geçirdik. Bu eğitim süreci bizim açımızdan çok verimliydi. Bu yarışma sayesinde diğer ekiplerle tanışma fırsatı yakaladık. Tabii ki asla olma-

masını temenni ederiz, fakat ülkemizde bir doğal afet olması halinde müdahaleyi bilen, deneyimli ekiplere dahil olarak çok hızlı bir şekilde faaliyet gösterebiliriz. Bu yarışma hem ekiplerin bilgilerini tazelemelerine yardımcı oluyor hem de maden sektöründe arama-kurtarma alanına daha fazla insanın yoğunlaşarak bu alandaki bilinç seviyesinin artırılmasına katkı sağlıyor.

Birçok sektörde olduğu gibi bu sektörde de 'kadınlar bu işi yapamaz' gibi yaygın bir kanaat var. Ancak tüm dünya tarihi boyunca kadın-

Gizem Toran
TÜMAD İş Sağlığı ve Güvenliği Müh.

ların her alanda ne kadar kritik roller üstlendiği ve birçok olumsuz gidişatı tersine çevirdikleri asla unutulmamalı. Atatürk'ün çok sevdiğim bir söz var: 'Daha doğru ve daha emin adımlarla ilerleyebileceğiniz bir yol vardır. Bu da büyük Türk kadınına çalışmalarınıza ortak kılmaktır.' Biz kadınlar desteklenip, çalışma hayatına dahil olduğumuz oranda başarı oranı da artacaktır. Dolayısıyla tüm kadın meslektaşlarıma arama-kurtarma ekiplerinde aktif görev almalarını tavsiye ederim."

"ELİMDEKİ BAYRAĞI EN YÜKSEK NOKTAYA TAŞIMAK İSTİYORUM"

"2019 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği bölümünden mezun oldum. Mezuniyetiminin ardından 9 ay yerüstünde daimi nezaretçilik yaptım. 2019 yılının Ekim ayından bu yana ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler'de Yeraltı Vardiya Amiri olarak görev yapıyorum. Şirketimiz şantiye içerisinde arama-kurtarma ekibine katılım konusunda ilana çıkınca hiç düşünmeden başvurduğum. Çünkü her zaman hem ülkeme hem de çalıştığım şirkete mutlaka katkı sağlamak isterim. Daha sonra zorlu bir eğitim sürecinden geçtim. Ancak bu eğitimleri almaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. AFAD, AKUT, itfaiye müdürlükleri gibi kurumlardan çeşitli eğitimler aldık. Daha sonra HAZMAT konusunda çok değerli hocalardan eğitim aldık. Ayrıca yeraltı eğitimleri de aldık. Bu yarışmaya katılarak olası bir ulusal felaket ya da kazaya ne kadar hazır olduğumuzu görmek istedik.

Ben yeraltı arama-kurtarma eki-

binin ilk kadın üyesiyim. Aynı zamanda yeraltı ilk kadın vardiya amirlerinden biriyim. Bu alanda ilk olmak harika bir duygu. Elimdeki bu bayrağı en yüksek noktaya taşımak konusunda bir sorumluluk hissediyorum. Benden sonra gelen kadın madenciler de bu bayrağı görebilsin istiyorum. Kadınlar her alanda var olmalı.

Bu tür etkinliklerin madencilik gelişimi ve tanıtımı açısından son derece faydalı olduğunu düşünüyorum. Bu etkinliği sektörümüze kazandıran Türkiye Madenciler Derneği'ne de ayrıca çok teşekkür ediyorum.

Seher Oran
ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler Yeraltı Vardiya Amiri

Sorumlu Madenciliğin Önemli Bir Unsuru: Sosyal Mutabakat

Dr. Alper Sezener

TMD Sürdürülebilirlik Direktörü

✉ alper.sezener@turkiyemadencilerderneği.org.tr

Madencilik ile ilgili oluşan negatif algının merkezinde toplumun güvenini kazanamamak, yaratılan değerden çok verilen zararın düzeyi ve boyutu ile ilgili deneyim, düşünce ya da inançlar rol oynuyor olabilir mi?

Küresel ölçekte hükümetlerin ve şirketlerin gündemini meşgul eden ana konuların başında sürdürülebilirlik, yeşil dönüşüm, yeşil mutabakat ekseninde tartışılan karbon ayak izinin hesaplanması, sera gazı emisyonunun kontrol altına alınması ve dolayısıyla yenilenebilir enerji yoluyla net sıfıra geçiş gibi projeksiyonlar geliyor. Öyle ki hükümetlerin birçoğu bu konudaki dönüşümün sağlanabilmesi için ciddi proje fonları ayırmış, kısa ve uzun vadeli planlar yapmış durumda. Şirketlerin birçoğunda artık karbon ayak izi hesaplanması, yenilenebilir enerji, atık yönetimi ve sürdürülebilirlik raporlanması tartışılıyor. Büyük ölçekli şirketler çevresel, sosyal ve yönetsel konularda mahir sürdürülebilirlik uzmanı ve yöneticisi arayışındalar.

Bu hızlı değişim ve dönüşüm sürecinin merkezinde madencilik sektörünün yer aldığını söyleyebiliriz. Yeşil dönüşüm

ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım ile ilgili çoğunlukla gözden kaçan ya da tam olarak anlatılamayan en önemli gerçek bu sürecin gerçekleştirilebilir olması için daha fazla madencilığe ihtiyaç olduğudur.

Bu çerçevede, enerjinin depolanması için lityum, nikel, kobalt ve grafit gibi elementlerin, enerji iletimi için bakır ve alüminyumun, güneş, rüzgâr ve nükleer enerji üretimi için silikon, uranyum ve nadir toprak elementlerine olan ihtiyacın 2035 yılına kadar mevcut üretilen mineral varlığının en az üç katına çıkacağı düşünülüyor¹.

Fakat, ironik bir biçimde özellikle yeşil dönüşüm için önemli olan, yani düşük emisyonlu enerjiyi üretmek, dağıtmak ve depolamak için gereken kritik minerallere olan ihtiyacın bu denli açık olmasına rağmen madencilik faaliyetlerinin dünyanın birçok bölgesinde siyasi veya toplumsal engellere takılmaya devam ettiği görülüyor.

Dünya genelinde veya Türkiye özelinde sosyal protestolar, kamuoyu baskısı ve ertesinde meydana gelen yasal sıkıntılar nedeniyle madencilik faaliyetlerinin zorunlu bir şekilde kesintiye uğradığı, hatta faaliyetlerini sonlandırmak zorunda kaldığı örneklere kolayca ulaşmak mümkün.

Özellikle Türkiye’de madencilik şirketleri tarafından sarf edilen ciddi boyuttaki maddi ve manevi çabaya karşın kamuoyunda etkisini korumaya devam eden negatif bir madencilik algısı hüküm sürdüğünü görüyoruz.

Sorun sadece maden şirketlerinin ya da resmi kurum ve kuruluşların madencilik için insan yaşamındaki önemini tam olarak kamuoyuna anlatamaması ya da kamuoyunun bunu anlamaması mıdır?

Madencilik ile ilgili oluşan negatif algının merkezinde toplumun güvenini kazanamamak, yaratılan değerden çok verilen zararın düzeyi ve boyutu

ile ilgili deneyim, düşünce ya da inançlar rol oynuyor olabilir mi?

Baştan kabul etmek gerekiyor; madencilik tarihi açısından eldeki veriler sosyal, çevresel ve yönetsel açıdan tartışmaya açık durumda ve madencilik sektörünün sicili çok da parlak değil.

Madencilik karşıtı fikirlerin temelinde, madencilik endüstrisinin doğası gereği sürdürülemez olduğu, ardında tahrip edilmiş bir çevre, kültürel ve ekonomik dengesi bozulmuş bir toplumsal yapı bıraktığı, ön kabulü var.

Bu kabul, felsefi ve kuramsal fikirlere de yaslanıyor. Madencilik sektörünün sürdürülebilirlik tanımını sahiplenerek, sürdürülebilirliğin çevresel, sosyal ve yönetsel detaylarını elemine ederek kavramın içini boşalttığı, sürdürülebilirliği olumlu bir kamu imajı yaratmak için kullandığı ve halihazırda çevreyi gözetken adımlar atmakta eksik yetersiz ve isteksiz olduğu, bir "oksimoron" olarak sürdürülebilir madenciliğin, şirketlerin zararlarını gizlemek ve karşı eleştirileri etkisiz hale getirmek için kullandıkları kilit stratejilerden biri olduğu söylemlerini içeriyor.

Bu fikirlerin ciddi olarak değerlendirilip irdelenmesi sektör açısından öğretici ve yol gösterici olacaktır.

Diğer yandan, maden şirketlerinin eleştirilere yanıt verme yöntemleri de biçim değiştiriyor. Şirketlerin popüler iletişim stratejileri yoluyla kamuoyunda algıları yönetmede giderek daha usta hale gelmeye başladıkları bir gerçek.

Bu noktada, şirketlerin eleştirilere yanıt vermedeki kilit stratejilerinden biri muhaliflerin söylemini

benimsemektir. Sosyal sorumluluk, şeffaflık ve hesap verebilirlik dilini kolayca benimseyen şirketlerin kamuoyundaki algıyı daha başarılı şekilde yönetebildikleri de oluyor.

Peki, tek başına bu tür bir iletişim stratejisi yeterli mi?

Bu noktada üstünde düşünülmesi gereken kilit bir soru daha var:

"Bazı şirketleri başarılı kılan bazıları ise başarısız kılan ana etmen nedir? Kamuoyu desteğini alan maden firmaları ile diğerleri arasındaki fark nedir? Sorunsuz bir şekilde çalışanlar neyi doğru yapıyorlar?"

"Sosyal Mutabakat" sağlamak neden önemli?

Kamuoyunda oluşan madencilik karşıtı gibi görünen olumsuz algının doğru ve etkin bir şekilde yönetilmesinde, "sosyal lisans" ya da "sosyal mutabakat" gerçeğinin iyi analiz edilmesi gerekiyor.

Bugünkü çevresel, sosyal ve yönetsel hususları kapsayan sürdürülebilirlik hamlesinde en çok geride bırakılan temel parametrenin yine sosyal alan olduğu görülüyor. Yeşil dönüşüm hareketinin popüleritesi gölgesinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin sosyal ve beşerî temelleri özellikle enerji, inşaat ve madencilik sektörleri açısından dikkatli irdelenmelidir.

Uluslararası madencilik camiasında sosyal lisans veya sosyal işletme ruhsatı (social license to operate) neredeyse son yirmi yıldır kullanımda olan bir terim. En basit haliyle söylersek, sosyal lisans ya da sosyal mutabakat paydaşlar tarafından bir şirkete veya kuruluşa verildiği var-

sayılan onayı ifade ediyor².

Elbette şirketler, resmi olarak madencilik faaliyetlerine başlamak ve faaliyetlerini sürdürülebilmek için iş yaptıkları ülkelerin yasal ve düzenleyici izinlerini sağlamak zorundadır. Sosyal lisans ise yasal izinler ve lisanslar dışında başka bir şeydir: bir şirkete, şirketin faaliyetlerinden etkilenebilecek çeşitli paydaşlar tarafından verilen gayri resmi bir "lisans" ya da onaydır ve böyle bir lisans ya da mutabakat, güven ve kapsayıcılık üzerine kuruludur, yani kazanması zor, kaybetmesi kolaydır.

Madencilik sektörünün, artık çokça gündemde olan sorumlu madencilik fikrini içselleştiren ve sürdürülebilir bir madencilik için strateji belirleyerek bu stratejiyi paydaşları ile iletişim ve işbirliğinde uyguladığı bir düzeye erişmesi gerekiyor. Bu süreçte şirketlerin sosyal mutabakatı sağlamak için daha fazla düşünmesi ve fiili olarak çalışması gerektiği çok açık.

Bir maden şirketinin maden ruhsatına sahip olması, yasal tüm izinleri alması, borsada işlem görmesi, düzenli olarak vergilerini ve devlet haklarını ödemesi, istihdam yaratması, adil bir işveren olması yeterliymiş gibi görünebilir. Buna karşın, eğer toplumda şirketin doğaya veya yöre sakinlerine gereken özene göstermeden ülkenin değerli maden ve mineral kaynaklarını çıkarıp satarak büyük kazanç sağladığı algısı yaygınsa şirket açısından sosyal mutabakatın sağlanması kolay olmaz.

Şirketlerin sosyal mutabakat dendiğinde üç temel kavramı hatırlamaları gerekiyor: Meşruiyet, güvenilirlik ve güven.

Bu üç temel kavram ve etki alanındaki beşeri ekosistem sosyal meselelerin anlaşılmasında ve olumlu seyretmesinde önem teşkil ediyor.

Özetle, sosyal mutabakat meselesi mekanik bir stratejik plan ya da uygulama biçiminin ötesindedir. Bu daha çok bir ilişki ama çok kaliteli bir ilişkidir ve yaratılması zaman ve çaba gerektirir. Bunu yapmak için, madencilik sektörünün ve sektör bileşenlerinin, en açık sözlü veya marjinal taraflar da dahil olmak üzere paydaşlarla aktif olarak ilişki kurması gerekir.

Çoğu zaman, sosyal mutabakatın herhangi bir hizmet gibi satın alınabilecek bir şey olduğu düşünülür. Tartışmalı uygulamaları olan büyük şirketler genellikle iyi düşünülmemiş sosyal yardımlar, sponsorluklar yoluyla ciddi paralar harcamayı tercih eder. Bazı şirketler ise toplumsal sorunların çözümü için kurumsal iletişim alanında iş yapan profesyonel şirketlerden hizmet alarak sosyal mutabakat sorunlarını çözeceklerini sanırlar. Bu tür girişimler maddi olarak pahalıya mal olmasının yanı sıra işletmelerin ve mevcut projelerin daha da zarar görmesine neden olur. Bu tür birçok girişimin başarısız olduğunu görüyoruz. Bunun üstünde düşünüp ciddi olarak kafa yoran şirketlerin başarılı sonuçlar aldığını, olayı maddi bir çıkar ilişkisi olarak anlayıp yorumlayan şirketlerin tüm çabalarına rağmen başarısız oldukları apaçık ortadadır.

Temel Yaklaşım, paydaşlarla açık, şeffaf, adil ve süreklilik arz eden bir iletişim ve ilişki kurmaktır. Şirketin paydaşlarını doğru bir şekilde belirlemeleri, paydaşlarının endişelerini anlayıp analiz etmeleri, kaliteli bir katılım

ve bilgilendirme planı dahilinde paydaş, şirket ilişkisinin durumu, yönü, geleceği hakkında istişarede bulunmaları çok önemlidir. Bu tür görüşmelerden elde edilen bilgiler sosyal mutabakatın sağlanmasına yol açacak bir paydaş katılım stratejisi için sağlam bir temel oluşturur.

Maden şirketleri ve paydaşları arasında iletişim ve ilişki kurmak için temel araçlar, şirketin faaliyetlerine nüfuz eden değerlerdir. Dolayısıyla bu sürecin düzenli ve düzenli bir şekilde inşa edilip uygulanması gerekiyor.

Şirketlerin sosyal mutabakat sağlayabilmeleri için paydaşlarıyla olan ilişkilerinde aşağıda sıralanan hususlar olmazsa olmazdır³:

- Saygı ve kapsayıcılık
- Şeffaflık ve dürüstlük
- Dinleme istekliliği, empati
- Anında yanıt verme ve sözleri tutma
- İyi niyet ve özen
- Diğerlerinin çıkarlarını koruma
- İlkelere dayalı net kurallar ve eylemler.

Elbette, tüm bu hususlar teknik ya da finansal açıdan ölçülebiyecek "somut" veriler olmadıkları için madencilik profesyonellerinin çoğu açısından anlaşılması ve üstünde çalışılması zor "soyut" nitelikler olarak görülebilir. Yine de bunları iyi ve istikrarlı ilişkiler kurmanın anahtarı olarak görmek gerekiyor. İnsan faktörünün unutulmaması ve insan merkezli olmayan hiçbir teknik faaliyetin tam olarak başarıya ulaşamayacağı gerçeğinin göz ardı edilmemesi çok önemli.

Bu noktada, şirketlerin sosyal

mutabakatı sağlama ve daha sonra da muhafaza edebilmele-ri için alanında yetkin uzman kişilerden oluşan bir sosyal ekibin ve yönetim kademesinde söz sahibi güçlü bir sesin olması artık lüks bir hamle değil bir zorunluluktur.

Buna karşılık, sektör dışından gelen her türlü eleştiriyi potansiyel muhalefet olarak görmek suretiyle aşırı savunmacı davranmak ya da yasal yollara başvurarak meşruiyet sağlamaya çalışmak sektör açısından sürdürülebilir bir iş stratejisi sunmaktan ziyade olumsuz toplumsal tepkilerin daha da artmasına neden olacaktır.

Çevreyi ve toplumu gözetemeyen sorumlu ve sürdürülebilir bir madenciliğin olabileceğini sadece sözlerle değil eylemlerle de göstermek gerektiğini unutmamak gerekiyor.

Referanslar:

1) Başta elektrikli araçlar ve güneş enerjisi üretimi olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarına dönüş için gereken mineral ihtiyacının karşılanmasında ki engelleri irdeleyen derli toplu bir makale için bakınız: [https://fortune.com/2022/06/10/metals-supply-shortage-demand-electric-cars-renewables/amp/](https://fortune.com/2022/06/10/metals-supply-shortage-demand-electric-cars-renewables/)

2) Moffat, K., Parsons, R., & Lacey, J. (2014). How does a social licence operate? *Social Epistemology*, 28, 340-363.

3) Thomson, I., & Boutilier, R. G. (2011). The social licence to operate. In P. Darling (Ed.), *SME mining engineering handbook* (pp. 673-690). Denver, CO: Society for Mining, Metallurgy, & Exploration.

“İYİ REHABİLİTASYON ÖRNEKLERİNE SAHİP ÇIKMALIYIZ”

Madenlerin milyonlarca yılda oluştuğu ve madenin nerede ise keşfedildiği yerden çıkarmak gerektiğini anlatan Türkiye Madenciler Derneği (TMD) 2. Başkanı Mehmet Yılmaz, “Madeni bulunduğu yerden çıkardıktan sonra o alanı ıslah ederek yeniden doğaya kazandırabiliriz. Bu konuda dünyada ve ülkemizde güzel örnekler olduğu gibi maalesef kötü örnekler de bulunmaktadır. Güzel örneklerle sahip çıkıp kötü örneklerle ise her türlü yasal yaptırımın uygulanmasını sağlamak zorundayız” dedi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü ve Orman Mühendisleri Odası koordinasyonunda düzenlenen Orman ve Ekosistem Zirvesi ile Fuarı, 10-13 Kasım 2022 tarihlerinde ATO Congressium Ankara’da gerçekleştirildi.

Orman ve Ekosistem Zirvesi ile Fuarı’nın açılış programına katılan Tarım Ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, ormanların korunması gerektiğine vurgu yaptı. Bakan Kirişçi, şunları kaydetti:

“2019 yılından beri ülke olarak son 20 yılda 2 milyon hektarın üzerinde bir alanda 6 milyarın üzerinde fidanı dikerek kendi orman alanını genişleten Avrupa’da birinci, dünyada 4’üncü ülke olsak da bu yeterli değil. İş birliğinin genişletilmesi gerekir.”

"BU YIL 12 BİN 384 HEKTAR ALAN YANDI"

Orman yangınlarıyla mücadele çalışmalarına da değinen Kirişci, bir ağacın bile yanmasına tahammüllerinin olmadığını söyleyerek, "Bu yıl 2 bin 43 yangında, 12 bin 384 hektar alanda bu yangınları söndürmüş olduk. Bu alanları belki yangında kaybettik ama buraların yeniden kazandırılması çalışmalarımız da hızlıca başladı. Orman aslında insanın desteğine ihtiyaç duymayan bir yeşil vatan. Ama bu yeşil vatan değişen dünyada maalesef insanın desteğine ihtiyaç duyar hale gelmiştir. Gerek insan kaynağı gerek teknoloji diğer etki ve katkılarımız ile geçen yıl 140 bin hektara ulaşan yanan alanları bu yıl 12 bin 384 hektar alanda tutmuş olduk. Bir ağacımızın bile yanmasına tahammülümüz yok. Biz bunların yerine yenilerini dikmiş olsak da bunlara zarar gelsin istemiyoruz ama bir şekilde oluyor. Bize düşen tedbirleri alarak hayata geçirmek" diye konuştu.

TMD'DEN 'MADEN SAHALARININ REHABİLİTASYONU' SUNUMU

Etkinliğin son gününde TMD ta-

rafından 'Maden Sahalarının Rehabilitasyonu' başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Panelde madencilikte iyi rehabilitasyon örnekleri katılımcılara gösterilerek, çevreye duyarlı madencilik yapılabileceğine dikkat çekildi.

Panelin açılışında konuşan TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu, madenciliğin tarihin en eski sektörü olduğuna dikkat çekerek, "Madenler yaşamımızın ayrılmaz bir parçası, günlük hayatımızın her alanında varlar. Madenler olmasaydı bugünkü modern yaşam da olmazdı. Öte yandan sanayilerimizin hammaddesini oluşturan

madenler ülke ekonomimizin de itici gücünü oluşturuyor. Madenler işletilmezse, madenlerin hammadde olarak kullanıldığı sanayiler durur; hammaddesini ithal etmek zorunda kalır ve sanayicilerimiz uluslararası arenada rekabet gücünü kaybeder" dedi.

"SÜRDÜRÜLEBİLİR VE SORUMLU MADENCİLİK ANLAYIŞI İLE HAREKET EDİYORUZ"

Madencilerin önemli bir bölümünün 'önce insan ve çevre, sonra madencilik' diyen bir anlayışla hareket ettiğini anlatan Emiroğlu, "Bu amaçla TMD ola-

rak Sorumlu Madencilik İnisiyatifi başlattık. Tüm madencilik faaliyetlerinin 'sürdürülebilir ve sorumlu madencilik' anlayışı ile, destekçisi olduğumuz 'insanı ve çevreyi önceleyen' uygulamalarla gerçekleştirilmesini ve toplum yararına sunulmasını önemsiyor ve bu doğrultuda çalışmalar yürütüyoruz" şeklinde konuştu.

Önümüzdeki dönem yeşil dönüşüm için daha fazla madene ve özellikle de nadir toprak elementlerine ihtiyaç duyulacağını ifade eden Emiroğlu, "Bu da gelecekte madenlerin önemini kat be kat artıracaktır. Madenler de bizim çevre de bizim. Maden ve çevre arasındaki dengeyi bularak yeraltı zenginliklerimizi ülke ekonomisine kazandırmak zorundayız" diye konuştu.

"İYİ ÖRNEKLERİ ARTIRMALIZ"

TMD 2. Başkanı Mehmet Yılmaz da, 'Maden Sahalarının Rehabilitasyonu' başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Madencilik faaliyetlerinin insan ve çevre odaklı yürütülmesinin önemine dikkat çeken Yılmaz, "İşçilerimizi

sağ salim evlerine gönderemezsek, çevreyi orijinal halinden daha iyi hale getiremezsek istediğimiz kadar maden çıkaralım, bunun hiçbir anlamı olmaz. Bugün burada sizlerle iyi rehabilitasyon örneklerini paylaşacağım. Çünkü iyi örneklerin sayısını artırıp, görünür hale getirirsek kötü örnekler kendilerinden utanır hale gelirler" dedi.

"MADENCİLİK, ORMANLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ İÇİN ÖNEMLİ"

Madencilik ve ormanların iç içe ve dost olduğunu vurgulayan Yılmaz, "Petrol, doğal gaz ve kömür çıkarılıp insanlığın kulla-

nımına sunulmasaydı herhalde dünyada ağaç kalmazdı. Çünkü bunların ikamesi sadece odun kullanımıyla mümkün olabilecekti. Dolayısıyla biz madenciliğin, ormanların sürdürülebilirliği için önemli olduğunu biliyoruz" şeklinde konuştu.

Öte yandan ülkenin dışa bağımlılıktan kurtarılması, hammadde ihtiyacının kendi kaynaklarından karşılanabilmesi için madenciliğin geliştirilmesinin bir zorunluluk olduğunu ifade eden Yılmaz, Türkiye'nin gerçekten çok büyük bir maden potansiyeli olduğunu söyledi.

"TÜRKİYE YÜZ ÖLÇÜMÜNÜN SADECE BİNDE 1'İNDE MADENCİLİK YAPILIYOR"

Türkiye'nin yüz ölçümünün sadece binde 1'inde madencilik faaliyeti yapılarak sanayi ve vatandaşların maden ihtiyaçlarının karşılandığı bilgisini veren Yılmaz, şöyle devam etti:

"Yani diğer sektörlerle kıyaslanamayacak kadar az oranda ülkemizin yüzölçümünü kullanıyoruz. Yine MAPEG'in verilerine göre orman alanlarının sadece binde 3'ünü madencilik amaçlı geçici olarak kullanıyoruz. 2022 itibarıyla MAPEG'ten 14 bin 758 adet maden ruhsatı alınmış. Bunların 5 bini arama ruhsatı, yaklaşık 9 bini ise işletme ruhsatı. Ancak işletme ruhsatı almak orada maden işletmesi yapıldığı anlamına gelmiyor. Ayrıca işletme izninin olması da gerekiyor. Ancak işletme iznini aldıktan sonra o bölgede yer kabuğunu delmeye başlayabiliyorsunuz. Dolayısıyla 9 bin 727 işletme ruhsatından sadece 7 bin 490'ı işletme iznine sahip. İşletme iznine sahip bu ruhsatların da 6 bin 500'ünde fiili olarak madencilik faaliyeti yürütülüyor. Yani Tür-

kiye'nin tamamının madencilığe açıldığı ve her yerde madencilik yapıldığı iddiaları gerçeği yansıtmıyor."

"GÜZEL ÖRNEKLERE SAHİP ÇIKMALIYIZ"

Madenlerin milyonlarca yılda oluştuğu ve madenin nerede ise keşfedildiği yerden çıkarmak gerektiğini anlatan Yılmaz, "Madeni bulunduğu yerden çıkardıktan sonra o alanı ıslah ederek yeniden doğaya kazandırabiliriz. Bu konuda dünyada ve ülkemizde güzel örnekler olduğu gibi maalesef kötü örnekler de bulunmaktadır. Güzel örneklerle sahip çıkıp kötü örneklerle ise her türlü yasal yaptırımın uygulanmasını sağlamak zorundayız" dedi.

Türkiye'nin bugün için bilinen maden varlığının yaklaşık 3,5 trilyon dolar olduğunu kaydeden Yılmaz, "Bunun 275 milyar doları bugün için bilinen altın rezervidir. Sanayimizin ve vatandaşlarımızın maden ihtiyaçlarını 'önce insan ve çevre, sonra madencilik kültürü' ile karşılamak sorumlu madenciliğin bir gereğidir" şeklinde konuştu.

"Madenler de bizim çevre de bizim. Maden ve çevre arasındaki dengeyi bularak yeraltı zenginliklerimizi ülke ekonomisine kazandırmak zorundayız."

REHABİLİTASYON ALANINA 2023'ÜNCÜ FİDAN DİKİLDİ

11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü "Geleceğe Nefes" etkinlikleri kapsamında, Ankara'nın Gölbaşı ilçesinde yer alan MAPEG ve Maden Platformu Rehabilitasyon Çalışma Alanı'nda fidan dikimi gerçekleştirildi.

Ağaç dikme etkinliğine aralarında TMD Başkanı Ali Emiroğlu'nun da bulunduğu Maden Platformu'nda yer alan STK Başkanları katıldı.

İlk olarak 11 Kasım 2021 tarihinde MAPEG Genel Müdürü Cevat Genç'in öncülüğünde 300 fidanın dikildiği alana, 2023'üncü fidanı Genç adına MAPEG Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri Emine Sergen Kazbek dikti.

MAPEG Genel Müdür Yardımcıları Bayram Arı, Fatih Dumanlı, Kazım Özgür ve Sami Sarıyıldız ile Daire Başkanlarının da fidan diktiği etkinliğe; Maden Platformu adına TMD Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu, MASİS Yönetim Kurulu Başkanı Naci İlci, TİM Sektörler Konseyi Maden Sektör Konseyi ve İMİB Başkanı Rüstem Çetinkaya ile TÜMMER Yönetim Kurulu Başkanı Hanifi Şimşek katıldı.

www.chconsultants.com

TEMEL MÜHENDİSLİK
EKİPMAN TEDARİĞİ
FİZİBİLİTE ÇALIŞMALARI
MÜHENDİSLİK
TESİS KURULUM
PROJE YÖNETİMİ
DETAY MÜHENDİSLİK

Değerli metal madenciliğine yönelik anahtar teslim çözümlerimizle sizleri de standımıza bekliyoruz.

SALON | STAND
5 | 506
15-18 ARALIK 2022

“EN BÜYÜK HAYALİM; İŞ MAKİNALARINI KULLANABİLEN OPERATÖR KADINLARIN EĞİTİMİ VE İSTİHDAMI”

Türkiye Madenciler Derneği Denetleme Kurulu Üyesi, Türk Maadin Şirketi A.Ş. ve İntermetal Madencilik ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Şeyda Çağlayan, madencilik sektörünün önde gelen ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarında uzun yıllardır kadınları başarıyla temsil eden bir isim. Çağlayan ile iş hayatını ve madencilik sektöründe kadın olmanın zorluklarını konuştuk. Madencilik sektöründe, iş makinelerini kullanabilen operatör kadınların eğitimi ve istihdamının en büyük hayali olduğunu belirten Çağlayan, “Halen bu konuda bizim ülkemizde aşama kaydedemedik ama önümüzdeki yıllarda bunun gerçekleşeceğini umuyorum. Dünyada başarılı örnekleri mevcut” diyor.

Kendinizden ve iş yaşamınızdan kısaca bahseder misiniz?

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) MMF Maden Mühendisliği Lisans ve İTÜ Maden Fakültesi Cevher Hazırlama Ana Bilim Dalı Lisans Üstü mezuniyetimi takiben İTÜ Maden Fakültesi Cevher Hazırlama Ana Bilim Dalında doktora programına tez aşamasına değin devam ettim. 1982 yılından bu yana özel sek-

tör madencilik firmalarında görev yapmaktayım. İstanbul Maden İhracatçıları Birliği'nde ilk kadın üye olarak üç dönem Yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulundum.

Halen Türk Maadin Şirketi A.Ş. ve İntermetal Madencilik ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği ve Genel Müdürlük görevlerini sürdürmekteyim. Ayrıca; ICDA Başkan Yardımcılığı, İSO 1. Grup Meslek Komitesi Başkanlı-

ğı, Yurt Madenciliğini Geliştirme Vakfı Mütevelli Üyeliği, İTÜ Maden Fakültesi Vakfı Yönetim Kurulu Üyeliği ve diğer sektörel organizasyonlarda ve 2002 Yılından bu yana Türkiye Madenciler Derneği Denetim - Yönetim Kurulunda çalışmalarına devam etmekteyim.

Madencilik sektöründe çalışmaya nasıl karar verdiniz?

Günümüzde genç kuşağın "Oldschool" olarak tanımladığı şekilde mezun olduğum disiplinde madencilik sektöründe çalışmaya başlamak olağandı ve ben de bu yönde maden mühendisi olarak madencilik sektöründe çalışmaya başladım. Aslında aldığım eğitim alanında çalıştığım için kendimi şanslı sayıyorum.

İş yaşamınızda size ilham veren, kendinize örnek aldığınız isimler var mı?

İşe başladığım dönemde madencilik günümüze göre daha maskülen bir sektör olduğu için

Şeyda Çağlayan
TMD Denetleme Kurulu Üyesi

BAZI GLOBAL ŞİRKETLER BAŞLANGIÇTA BİR TÜR POZİTİF AYRIMCILIK İLE KADIN KOTASI EKLEYEREK SORUMLU MADENCİLİK İLKELERİNİ YERİNE GETİRMEYE BAŞLADILAR. MEMNUNİYET VERİCİ BU UYGULAMANIN ARTARAK YAYGINLAŞMASI OLUMLU KATKI VERECEKTİR.

samimiyetle söylemek gerekirse örnek aldığım bir hemcinsim yok. Ancak maden mühendisliği eğitim yıllarında bana değerli katkılar veren Hocam Prof. Dr. Suna Atak ve rahmetli Hocam Dr. Vecihi Gürkan'ın madencilik, mineroloji, cevher hazırlama alanındaki çalışma prensipleri ile ölçme değerlendirme konularındaki yaklaşımları iş yaşamımda bana ilham verdi, yol gösterici oldu.

Bir kadın madenci olarak ne tür zorluklarla karşılaştınız / karşılaşıyorsunuz? Bu meslekten vazgeçmeyi düşündüğünüz anlar oldu mu?

Kadın madenci olarak büyük bir zorlukla karşılaşmadım. Zira ben insan davranışları konusunda uzman bir akademisyenin tanımladığı gibi; bireyin kendi konfor alanından çıkmayı bilmesi gerektiğine inanmıyorum.

Her iş alanında olduğu gibi ma-

dencilik sektöründe de zaman zaman zorluklarla karşılaşılıyor, ama sadece kadın madenci olduğum için doğrudan negatif etkilenmedim, hatta saygı ve destek gördüm. Ancak günümüzde bazı genç meslektaşlarımın kadın madenci/mühendis oldukları için bazı işletmelerde bir tür mobbing/ikincilleştirmeye maruz kaldıklarını üzülenlerle takip etmekteyim.

Özellikle son yıllarda kadın madenciler çeşitli dernekler kurarak örgütleniyor. Sektördeki kadın dayanışmasını yeterli buluyor musunuz?

Evet, son yıllarda madencilik alanındaki kadınlar dernekler çatısı altında bir araya gelerek örgütlenme çalışmaları başlattılar. Yurtdışında özellikle WIM'in (Women in Mining) kuruluşunu takiben bizde de örnek alınarak girişimde bulunuldu. Ancak çabaların yeterli olduğunu söyleyemeyeceğim maalesef. Bu tür dernek benzeri STK oluşumları-

HER İŞ ALANINDA OLDUĞU GİBİ MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE DE ZAMAN ZAMAN ZORLUKLARLA KARŞILAŞIYORUZ, AMA SADECE KADIN MADENCI OLDUĞUM İÇİN DOĞRUDAN NEGATİF ETKİLENMEDİM, HATTA SAYGI VE DESTEK GÖRDÜM. ANCAK GÜNÜMÜZDE BAZI GENÇ MESLEKTAŞLARIMIN KADIN MADENCI/MÜHENDİS OLDUKLARI İÇİN BAZI İŞLETMELERDE BİR TÜR MOBBİNG/İKİNCİLLEŞTİRMEYE MARUZ KALDIKLARINI ÜZÜLEREK TAKİP ETMEKTEYİM.

nın daha sistematik, madencilik sektörünün tüm segmentlerindeki kadınları da kapsayacak şekilde, geniş açılımlı, gerektiğinde finansal destek alınacak eğitim vb. projeler üreten, madencilik alanında kadın istihdamını arttırıcı çalışmalar yapabilecek formatta ve en önemlisi kişisellikten uzak bir yapıda olması gerektiğine inanıyorum. Madencilik sektöründe, iş makinelerini (ekskavatör, vinç, yükleyici vb.) kullanabilen operatör kadınların eğitimi ve istihdamı benim en büyük hayalim. Halen bu konuda bizim ülkemizde aşama kaydedemedik ama önümüzdeki yıllarda bunun gerçekleşeceğini umuyorum. Dünyada başarılı örnekleri mevcut.

Mesleğe yeni adım atacak kadın madencilere ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Başta kişisel gelişim olmak üzere; Dünyada madencilik alanındaki gelişmeleri, iyi örnek teknolojik uygulamaları, maden

-mineral konusundaki (makro) güncel eğilimleri takip etmelerini, proje geliştirme - maliyet - pazarlama konularında hatta maden hukuku ve uygulamalarını, iş sağlığı-iş güvenliği düzenlemeleri konularında kendilerini geliştirmeleri gerektiğini belirterek, mümkün olursa olanak yaratarak Dünya'ya açılmalarını, staj, kısa dönem çalışma imkanlarını zorlamalarını tavsiye ederim. Ayrıca zaman zaman, talep edildiğinde madencilik eğitimi alanında eğitim gören kadın öğrencilere staj ve benzeri eğitsel konularda ve işletmelerde görev alan genç meslektaşlarıma gönüllü mentörlük yaptığımı da belirtmek isterim.

Bildiğiniz gibi cinsiyet eşitliği sorumlu madenciliğin alt başlıklarından biri. Bu bağlamda sorumlu madencilik sizce nasıl olmalı?

Bilindiği gibi madenler ve maden işletmeleri genellikle kırsalda yer alıyor. Bu durum başlangıçta kadın meslektaşlarımızı zorlar gibi görünse de, şartları dengeleyerek, düzenli bir yaşam-iş programı oluşturularak madenlerde kadın istihdamı, sahada-yönetimde kadın sayısı arttırılarak cinsiyet eşitliği sağlanabilir diye düşünmekteyim. Bazı global şirketler başlangıçta bir tür pozitif ayrımcılık ile kadın kotası ekleyerek sorumlu madencilik ilkelerini yerine getirmeye başladılar. Memnuniyet verici bu uygulamanın artarak yaygınlaşması olumlu katkı verecektir. Her ne kadar ben şahsen katı bir kadın-erkek ayrımına inanmamakla birlikte, ma-

denciliğin doğası gereği olduğu var sayılan bu eşitsizlik konusunun orta vadede aşılacağına inanıyorum. Yeter ki hem maden şirketleri ve hem de kadın madenciler bu konuyu zorlasınlar, talep etsinler. Göstermelik değil tam olması gerektiği gibi uygulansın diyorum.

Geçtiğimiz yıl Uluslararası Krom Geliştirme Derneği'nin (International Chromium Development Association - ICDA) Başkan yardımcılığına seçildiniz. Bu görevinizden bahseder misiniz?

ICDA'nın 1997 yılından bu yana delegeyim, hatta ilk kadın delege ve ilk kadın yönetim kurulu üyesiyim. ICDA kurulduğu 1984 yılından bu yana Dünya'daki hemen hemen tüm krom cevheri-krom alaşımları (ferrokrom), krom kimyasalları üreticisi şirket ve kuruluşlar ile; krom endüstrisine bağlı paslanmaz çelik vb. tüm kuruluşları ve yetkililiklerini bir araya getiren (anti-tröst yasasına uygunlukla), krom ve bağlı sektörlerin gelişimine katkı veren, Dünya'daki ilgili ve benzeri kuruluşları takip eden, iyi uygulama örneklerini paylaşan özetle krom sektörünün geliştirilmesine katkı veren, üyeleri arasında network

oluşturan bir kuruluştur.

Uzun yıllardır tüm etkinliklerine yoğun bir aidiyet duygusu ile destek verdiğim ICDA'nın 27 Mayıs 2021 tarihli Genel Kurul Toplantısında Başkan Yardımcılığına seçilmiş olmaktan onur duyduğumu belirtmek isterim.

19-20 Kasım 2022 tarihleri arasında İstanbul'da ICDA Uluslararası Krom Konferansını geniş katılımı ile gerçekleştirdik. Covid salgını nedeniyle uzun süredir ara verdiğimiz yüz yüze konferansların ilkinin İstanbul'da gerçekleştirilmiş olmasının ICDA Komitelerince sürdürülmekte olan proje ve faaliyetlerine ivme kazandırdığını düşünüyorum.

Son olarak sektöre vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Madencilik ve madenlerin insanlık için önemini kamuoyunda pozitif algılanmasının yaygınlaştırılmasını, çevreyle uyumlu sürdürülebilir etik madencilik kavramlarının; Ecovadis- Green deal ve benzeri uygulamalara dair olumlu örneklerin artmasını, sektörümüzde kadın - erkek ayrımı yapılmayan eşitlikçi ve paylaşımcı faaliyetlerin devamını diliyor, yeni dünyanın cesur insanlarını saygıyla selamlıyorum.

EMİB, İHRACAT ŞAMPİYONLARINI ÖDÜLENDİRDİ

Ege Maden İhracatçıları Birliği'nin Ticaret Bakanlığı desteğiyle bu sene "Taşa Sanat Kat" mottosuyla 3'üncüsünü düzenlediği AMORF Doğal Taş Proje ve Tasarım Yarışması ödül gecesi bu yıl da Efes Antik Kenti'nde gerçekleştirildi.

AMORF Tasarım Yarışması Ödül Töreni yanında, "Doğal Taş Gala Gecesi Efes' 22" temasıyla kapsamı genişletilen gecede, 7 kategoride en fazla ihracat yapan 35 firmaya da farklı kategorilerde "İhracat Başarı Ödülleri" verilirken, Ege Maden İhracatçıları Birliği Onur Ödülü de İsmail Alimoğlu'na takdim edildi.

Ödül alan 35 firma 2021 yılında EMİB'in 1 milyar 80 milyon dolarlık ihracatının 242 milyon dolarlık büyük dilimini gerçekleştirdi. İlk 5 firma ise ülkemize 80 milyon dolar kazandırdı.

Üçüncüsü düzenlenen AMORF Doğal Taş Proje ve Tasarım Yarışması profesyonel kategoride 237, öğrenci kategorisinde 168 ve sınırsız kategorisinde 15 başvuru olmak üzere bu yıl toplamda 420 başvuru alırken 6 adet proje ödülün sahibi oldu. Sınırsız kategorisinde ise ödüle layık tasarım bulunamadı.

Üretim Desteği ve Ürün ve İş Geliştirme Mentörlüğü ödülleri final gecesinde kazananlar açıklandıktan sonra kazananlar ile yapılacak mülakatlar sonrasında sahiplerini bulacak.

MİMAR, TASARIMCI VE İHRACATÇILAR EFES ANTİK KENTİNDE BİR ARAYA GELDİ

Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, "Bu yıl yine, UNESCO Dün-

ya Mirası listesinde bulunan Efes Antik Kentinde sektörümüze değer katan mimar, tasarımcı ve ihracatçılarımızla buluşmanın gururunu yaşıyoruz. Tüm dünyanın akın akın ziyaret ettiği, hayran kaldığı Antik Kentlerimiz, Türk doğal taşının her çeşidini, sanatın, mimarinin, tasarımın en üst noktasını simgeleyen gurur kaynaklarımız. AMORF Tasarım Yarışmamız, Türk doğal taşlarımızın yapılarında daha yoğun kullanılması için Doğal taş sektörümüzle mimarlar ve tasarımcılar arasında köprü görevi görmek amacıyla 3 yıl önce başladı. Yarışmamız, doğal taşa gönül vermiş herkese kapısını açmış konumda." dedi.

TÜRKİYE GENELİ İŞLENMİŞ ÜRÜN İHRACATINDA HEDEF YÜZDE 80

Doğal taş sektöründe işlenmiş ürün ihracatını Türkiye genelinde yüzde 80, Ege Bölgesi'nde ise yüzde 90'a çıkarmayı hedeflediklerini açıklayan Alimoğlu sözlerini şöyle sürdürdü:

"Profesyonel, öğrenci ve sınırsız kategorilerinde 400'ün üzerinde başvuru aldık. Anlayacağınız yarışmamız klasik bir mimarlık yarışması değil. Tasarım

ve üretimle ilgili tüm bölümlere açılmış, doğaltaşın hayatın her alanında kullanılmasını hedeflediğimiz bir yarışma. Yarışmamızda yer alan tasarım projelerinde dünyanın ve bizim önceliğimiz sürdürülebilirliği de gözetiyoruz. Mermer artıklarının değerlendirilmesi ve ekonomiye kazandırılması, çevre dostu olma ve çevre kurallarına uygunluk sağlaması bizim için çok önemli bir kriter."

DÜNYA AMORF'U KONUŞACAK

Alimoğlu, "2022 yılı Ocak-Eylül döneminde Türkiye geneli doğaltaş ihracatı yüzde 2,7 artışla 1,6 milyar dolar olarak gerçekleşti. İşlenmiş ürün ihracatı ise 9 aylık dönemde yüzde 16 artışla 1 milyar 59 milyon dolara yükseldi. İşlenmiş ürün ihracatının payı yüzde 66 olarak gerçekleşti. Doğal taş ihracatımızda işlenmiş ürünlerin payı bu yıl yüzde 5 artmış durumda. Tasarım Yarışmamız, sektörün katma değerli ürün ihracatına önemli katkılar sağlıyor. Yarışmamızın önümüzdeki sene Türkiye sınırlarını aşarak, dünya tasarımcılarına da duyurulması için çalışmalarımızı sürdürüyoruz." diye konuştu.

İbrahim Alimoğlu
EMİB Yönetim Kurulu Başkanı

Rüstem Çetinkaya
İMİB Yönetim Kurulu Başkanı

AMORF 3'üncü Doğal Taş Proje ve Tasarım Yarışması profesyonel kategorisinde kazananlar şöyle:

- Profesyonel kategori birincilik ödülü: Muhammed Saner Öztürkler
- Profesyonel kategoride ikincilik ödülü: Kemal Şaylı
- Profesyonel kategoride üçüncülük ödülü: Şevin Özoguz ve Yahya Yusufi

AMORF 3'üncü Doğal Taş Proje ve Tasarım Yarışması öğrenci kategorisinde kazananlar şöyle:

- Öğrenci kategorisi birincilik ödülü: Efe Yıldırım
- Öğrenci kategorisinde ikincilik ödülü: Egemen Şendur
- Öğrenci kategorisi üçüncülük ödülü: Ekin Yüksel

EGE MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ'NDEN 242 MİLYON DOLARLIK TEŞEKKÜR

İbrahim Alimoğlu, "Ödül alan 35 firmamız 2021 yılında Birliğimizin 1 milyar 80 milyon dolarlık ihracatının 242 milyon dolarlık büyük dilimini gerçekleştirdi. İlk 5 firmamız ise ülkemize 80 milyon dolar kazandı. Yaptıkları ihracatla ülkemizin kalkınmasına refahına önemli katkı sağlayan firmalarımızı ve EMİB Onur Ödülüne layık görülen EMİB Başkanlığı başta olmak üzere sektörümüze pek çok noktada bir ömür hizmet eden Sayın İsmail Alimoğlu'nu gönülden tebrik ediyorum. Bu gecemize büyük destek veren Ticaret Bakanlığımıza, İzmir Selçuk Efes Müze Müdürü Sayın Cengiz Topal ve ekibine, bu organizasyon için büyük emek veren Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Faik Tokatlıoğlu'na, Yönetim Kurulu Üyemiz Reyhan Sezgin'e, Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreteri İbrahim Cumhur İşbirakmaz nezdinde tüm birlik çalışanlarımıza, gecemize destek veren sponsorlarımıza teşekkürü borç biliyorum." dedi.

Çetinkaya: Sektörün gençler tarafından daha fazla tercih edilmesini istiyoruz

Türkiye İhracatçılar Meclisi Maden Sektör Kurulu Başkanı İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Rüstem Çetinkaya, "Yarışmaya katılan öğrenci kardeşlerimiz yarışma için çok önemli projelerle başvurularını yaptı. Aslında bu işin geleceğinde yer almak için ilk adımlarını atmış oldular. Bizler de uzun yıllardır bu sektörde faaliyet gösteren yatırımcılar olarak onların önlerini açmak için

var gücümüzle çalışıyoruz. Öte yandan Türkiye'de madencilğin algısını değiştirmek, bu işin sürdürülebilir, çevreye duyarlı yapılabileceğini göstermek istiyoruz. Yaptığımız çalışmalarla sektörün güvenle yarınlara bakmasını, bu sektörün gençler tarafından daha fazla tercih edilmesini istiyoruz. Bu kapsamda göreve geldiğimiz günden bu yana Türkiye'nin geleceği olduğuna inandığımız madencilik sektörünü bilimsel verilerle her ortamda anlatmaya çalışıyoruz." dedi.

AMORF 3'üncü Doğal Taş Proje ve Tasarım Yarışması Ödül Töreni ve Doğal Taş Gala Gecesi Türkiye Madenciler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Emiroğlu, Türkiye İhracatçılar Meclisi Maden Sektör Kurulu Başkanı ve İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Rüstem Çetinkaya, Selçuk Kaymakamı Ekrem İnci, Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, Afyonkarahisar İncehisar Belediye Başkanı Ahmet Şahin, Maden Sanayii İşverenleri Sendikası (MASİS) Yönetim Kurulu Başkanı Naci İlci, TOBB Madencilik Meclisi Meclis Başkanı İbrahim Halil Kırşan, Türkiye Mermer ve Doğaltaş Makineleri Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Hanifi Şimşek, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı Mustafa Ali Çelikten, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) Genel Müdür Yardımcısı Kazım Özgür, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nden Genel Müdür Yardımcısı Abdülkerim Aydındağ'ın katılımıyla gerçekleşti.

İşiniz güçse, gücümüz sizinle!

Madeni yağ sektörünün pazar lideri,* Türkiye'nin en büyük madeni yağ üretim kapasitesine sahip Petrol Ofisi, en zorlu şartlarda bile inşaat ve madencilik sektörünün yükünü hafifletiyor, makine ve ekipmanların ömrünü uzatarak verimliliği artırıyor.

Müşterilerinin iş gücü, ekipman, enerji ve bakım maliyetini azaltan Petrol Ofisi, Türkiye'nin en prestijli projelerini yürüten firmaların madeni yağ tedarikini sağlamaktan gurur duyuyor.

* Kaynak: 2010-2019 PETDER toplam madeni yağ ve kimyasallar verisi.
Detaylı bilgi için madeniyagnakliyeveinsaatt@poas.com.tr veya www.petrolofisi.com.tr adresini ziyaret ediniz.

TÜRKİYE, ÇELİK ÜRETİMİNİ 40 MİLYON TONUN ÜZERİNE ÇIKARDI

KPMG Türkiye tarafından hazırlanan rapora göre, çelik sektörü geçen yıl üretimini yüzde 13 artışla 40 milyon tonun üzerine çıkarırken, Türkiye bu sayede dünyanın 7'nci, Avrupa'nın en büyük çelik üreticisi konumunu korudu.

Raporda, çelik sektöründe talep ve üretim artışının ekonomilerin gidişatı ve büyümeye dair önemli ipuçları verdiği belirtilerek, imalat sanayi, savunma, enerji, elektronik, gemi inşaat gibi hemen her alana hammadde sağlayan sektörün stratejik öneme sahip olduğu vurgulandı.

Türkiye'nin çelik sektörünün, son 2 yılda salgın ve beraberinde daha da artan korumacılık önlemleri, yeni pazar arayışları, tedarik ve hammadde sıkıntıları gibi zor şartlar başta olmak üzere birçok sınavdan başarıyla geçtiğine işaret edilen raporda, şunlar kaydedildi:

"Türkiye'de çelik sektörü küresel salgın nedeniyle büyük üretici ülkelerin yüzde 10-20 arasında küçüldüğü 2020'de yüzde 6'lık bir büyümeye kaydetmeyi başardı. Bu dönemde hem yurt içinde imalat sanayindeki canlılık hem de

mevcut ve yeni pazarlardaki güçlü varlığı sayesinde sektörde üretim, yüzde 13 artarak 40 milyon ton seviyesini geçti. Böylelikle Türkiye, önceki yıl olduğu gibi 2021'de de dünya genelinde 7'nci, Avrupa'nın en büyük çelik üreticisi konumunu korudu."

"ÇİN'DEKİ DÜŞÜŞÜ DİĞER BÜYÜK ÜLKELER DENGELEDİ"

Raporda, geçen yıl dünya genelinde ham çelik üretiminin yüzde 4,7 arttığı, bu dönemde Çin'deki yüzde 3'lük düşüşün diğer büyük üretici ülkeler tarafından dengelendiği ifade edildi.

Geçen yıl salgının küresel ekonomiye etkilerinin azalmasıyla çelik üretiminin Hindistan'da yüzde 17,8, Japonya'da yüzde 14,9, Güney Kore'de ise yüzde 5,2 arttığı aktarılan raporda, "Avrupa'da ise ham çelik üretiminde geçen yıl 2020'ye göre yüzde 15,4 artış gerçekleşirken, ABD'de büyüme yüzde 18,3 oldu." denildi.

Raporda, sektörün 2022 yılına ise hem yurt içi ve hem de yurt dışından yüksek talep ve canlılık ile girdiği belirtilerek, şu değerlendirmelere yer verildi:

Yıldırım, 2021 ve 2022'nin ilk yarısının bu kapsamda çok hareketli geçtiğine dikkati çekerek, "AB ve ABD'nin korumacılık önlemleri, Çin'in iç tüketime odaklanması, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, iklim değişikliğiyle mücadele çerçevesinde AB'nin uygulamaya geçireceği Sınırdaki Karbon Düzenlemesi, ülkelerin ambargo uygulamaları ve tedarik sorunları son dönemde Türkiye'deki çelik üreticilerinin öncelikli ajanda konuları oldu." ifadelerini kullandı.

KPMG Türkiye olarak "Çelik Sektörel Bakış 2022" Raporumuzu sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Dünyada ve Türkiye'de 2022 yılı çelik sektörünü değerlendirdiğimiz "Çelik Sektörel Bakış" raporumuzda yer alan verilere göre, Türkiye'de çelik sektörü 2021 yılında üretimini yüzde 13 artırarak 40 milyon tonun üzerine çıkardı. Böylelikle Türkiye önceki sene olduğu gibi 2021 yılında da dünya genelinde 7. sırayı, Avrupa'nın da en büyük çelik üreticisi konumunu korudu.

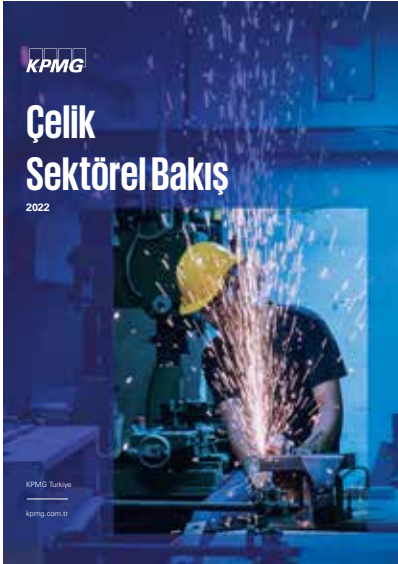
"Rusya-Ukrayna savaşı ve Rusya'ya uygulanan yaptırımlar nedeniyle Avrupa'nın Türkiye'nin çeliğine olan talebi artış gösterdi. Bununla beraber ilk yarıda çelik fiyatlarında yaşanan artış Türkiye'nin ihracatını geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25-30 civarında yukarı taşıdı. Tutar bakımından artışın tersine 2022'nin ilk yarısında Türkiye'de çelik üretimi ton bazında ise geçen yıla göre yüzde 4,6'lük azalışla 18,9 milyon tona geriledi.

Özellikle haziran ayı üretimi geçen yıla göre yüzde 13 azaldı. Küresel ölçekte de üretim ilk yarıyılıda yüzde 5,5 geriledi. Üretimdeki düşüşün nedenlerinin başında Çin'de devam eden yeni tip koronavirüs (Kovid-19) önlemleri ve beraberinde inşaat sektöründeki yavaşlama, Ukrayna'daki savaşın küresel yansımaları, ABD'de resesyon endişeleri ile Avrupa kaynaklı talep daralmaları gösterilebilir."

"ÖNEMLİ OLAN SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMEMİZE DEVAM EDEBİLMEK"

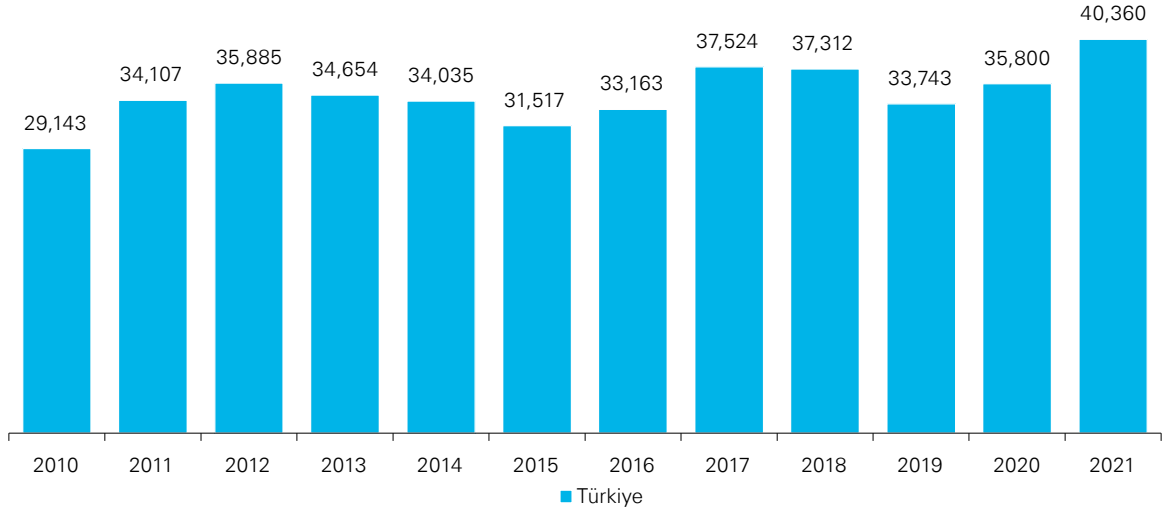
Raporda görüşlerine yer verilen KPMG Türkiye Metal ve Maden Sektör Lideri Burak Yıldırım, ekonomik kalkınma için önemli sektörlerin başında gelen çelik sektörünün küresel konjonktürlere, ekonomik ve siyasi gelişmelere, diğer büyük üretici ülkelerin aksiyonlarına oldukça duyarlı olduğunu kaydetti.

Bu nedenle çelik sektöründe benzer iniş çıkışların gelecekte de yaşanacağını belirten Yıldırım, bu tür dalgalanmalara rağmen önemli olanın; orta ve uzun vadede değişen şartlara uyum sağlayarak sürdürülebilir büyümeye devam etmek olduğunu vurguladı.

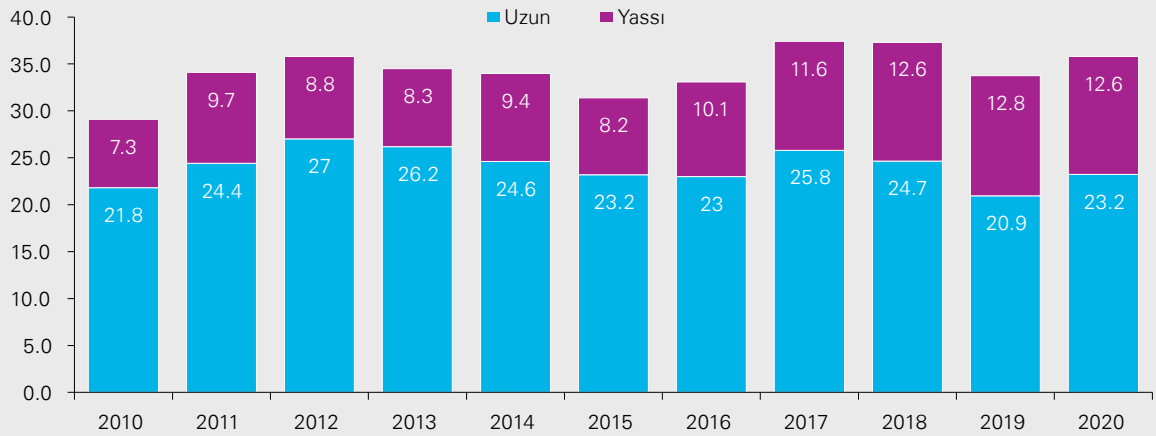
HAZİRAN AYI ÜRETİMİ GEÇEN YILA GÖRE YÜZDE 13 AZALDI. KÜRESEL ÖLÇEKTE DE ÜRETİM İLK YARIYILDA YÜZDE 5,5 GERİLEDİ.

Türkiye Ham Çelik Üretimi (bin Ton):

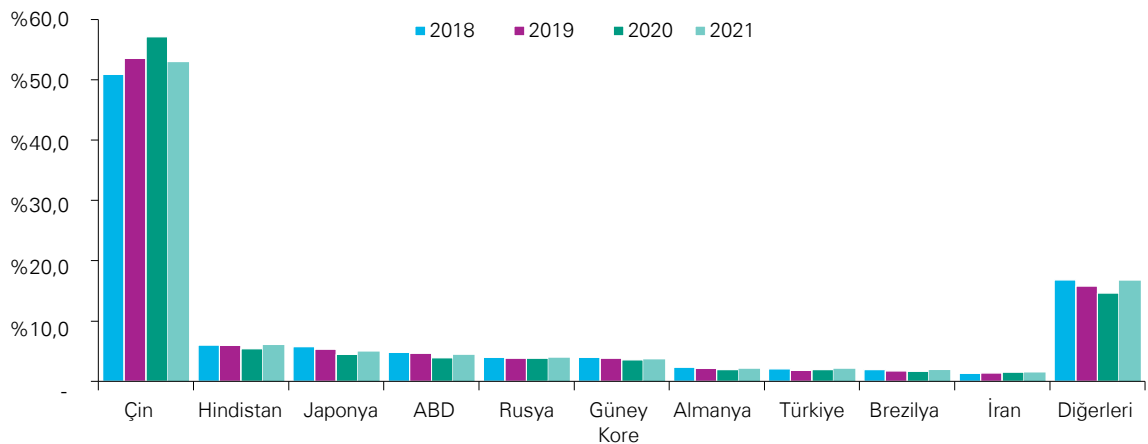
Kaynak: Worldsteel

Türkiye Çelik Ürün İhracatı (milyon ton):

Kaynak: TÇÜD

Dünya Çelik Üretimi Ülke Payları (%):

Kaynak: Worldsteel

Diğer Yatırımlarla Çakışmasında ve Devletleştirmede Maden İşletmelerine Verilen Tazminatlar Yeterli mi?¹

Dr. Taşkın D. Yıldız

Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Maden Mühendisliği Bölümü

tdyildiz@atu.edu.tr

1. GİRİŞ

Madencilikle çakışan diğer bir faaliyetin alternatif yatırımlarının tutarları arasında genellikle çok yüksek farklar olabilmektedir. Bu durum söz konusu diğer yatırımların alternatiflerinin tercih edilemeyerek mevcut lokasyonda madencilik sahalarıyla çakışmasını zorunlu kılabilir. Bu tür yatırım çakışmalarında madencilik faaliyetlerinin tamamen ya da kısmen sonlandırılmasında bir hata yoktur. Bu çakışmalarda maden işletmelerine ruhsat ve arazi kullanım bedelleri ödenmediği, sadece sınırlı derecede yatırım giderleri ödendiğinden geçen sayıda⁴² bahsetmiştik. Bu çakışmalarda maden yatırımcılarına sadece Maden Yönetmeliği'nde²¹ belirlenen sınırlı ölçüdeki yatırım giderlerinin verilmesi yeterli değildir^{15,26}. Literatürde maden-alt yapı yatırım çakışmalarını saha bazında değerlendiren akademik çalışmalar^{37,38} yapılmıştır. Ancak, dünyada buna benzer maden-diğer yatırımların çakışmalarında ve

devletleştirmelerde maden yatırımcılarına verilen tazminatları ya da bu tazminatların yeterli olup olmadığını analiz eden bir çalışmaya rastlanmamıştır. Literatürdeki bu eksiklik dikkate alınarak bu çalışmada diğer yatırımlarla çakışma ya da olası bir devletleştirme halinde maden işletmelerinin eksiksiz olarak tüm maden yatırım kayıplarının ve belli derecede kâr yoksunluğu tazminatlarının karşılanması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda -konuya ilişkin mevzuat hükümleri ve dünya literatürü de dikkate alınarak- kâr yoksunluğu tazminatı hesaplama yöntemleri ve uygulamaları konusunda öneriler sunulması, bu konuda altyapı sağlanması hedeflenmiştir.

• 2. Bölümde, özellikle devletleştirmelerde maden işletmelerine verilen tazminat konusuna vurgu yapılmış, Türk Anayasası'nı ve mevzuatını göz önüne alan doktorinin konuya bakışı açıklanmıştır. Devletleştirme ve yatırım uyumsuzlukları durumunda belirlenen tazminat yöntemlerinden bazılarına değinilerek öneriler sunulmuştur. 3. Bölümde, diğer dünya ül-

kelerindeki mevzuat uygulamaları sınırlı ölçüde gösterilmiştir.

2. TÜRK ANAYASASI VE MEVZUATI DİKKATE ALINARAK DOKTRİNİN KONUYA BAKIŞI

Diğer bir yatırımla maden sahasının çakışması sonucunda maden yatırımcısının zararının karşılanmasındaki mevcut uygulanan yöntem Türkiye'de sadece yatırım gider tespiti hesaplanması usulüdür. Bu usül Türkiye'de maden mevzuatına imar mevzuatından aktarılmıştır. Ancak, imar hukukundan alıntılanma yapılan Maden Yönetmeliği m. 121/5 düzenlemesindeki yatırım giderleri düzenlemesi maden ve imar hukuku açısından benzer uygulama ve şartları taşımamaktadır¹³. Çünkü, imar hukukuna göre verilen ruhsatlar tektir. Maden hukukunda ise (1. grup ve 2(a) grubu haricinde tüm maden gruplarında) önce maden arama ruhsatı⁴³, ardından işletmeye geçişte işletme ruhsatı, ve üretime geçebilmek için de işletme izni almak gerekmektedir^{35,43}.

Ruhsatın doğurduğu hak açısın-

¹ Bu makale "Resources Policy" Dergisinde yayınlanan makalenin genişletilmiş bir özettir. Sektörden Haberler Bülteni'ndeki bu makaleye atıf yapmak isteyenler belirtilen referansa⁴¹ atıf yapılmalıdır.

dan haczedilemezlik, sınırlı aynı hak tesisi, kamulaştırma hakkı, ruhsatın devri Maden Kanunu'na göre mümkündür. Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu'na göre maden haklarının ticaret şirketlerine sermaye olarak konulabilmesi mümkündür. TTK m.127/1/i hükmü "Maden ruhsatnameleri ve bunun gibi ekonomik değeri olan diğer haklar"ın ticaret şirketlerine sermaye olarak konulabileceğini ifade eder. TTK m.131'e göre ise de, sermaye olarak konulacak hakkın, bilirkişi tarafından değerinin tespitinin yapılması gerektiği kurala bağlanmıştır². Bu konular da dikkate alındığında şu söylenebilir: Ruhsat hakkının maddi bir hak da doğurması nedeniyle kazanılmış hakkın sadece diğer faaliyetle yatırım çakışması sonrasında ruhsat sahibine verilen yatırım gideriyle eşdeğer tutulmaması gerekmektedir. Yatırımın değerlendirilmesinde alınan yatırım riskleri göz önüne alınmalı, eksik masraflar tespit edilmelidir. Yatırımın değerlendirilmesinin yapılması, yalnızca maden/altyapı yatırım çakışmalarında mağdur olan maden şirketine ödenecek tazminatın belirlenmesinde değil, aynı zamanda maden haklarının kaybına yol açan devletleştirme sonrası maden şirketlerine ödenecek tazminatın belirlenmesi bakımından da önem arz etmektedir.

Kamunun mülkiyete aktif olarak müdahalesi Türkiye'de geçmiş dönemlerden bu yana iki şekilde ortaya çıkmaktadır: Kamulaştırma ve millileştirme (ya da devletleştirme)². Kamulaştırma genel olarak mal sahibinin istekli olup olmasına bakılmaksızın, özel mülkiyet içerisinde bulunan bir gayrimenkulun veya irtifakin veyahut da kaynağın kamu malları arasında yer almasını sağlayan bir idari yoldur. Ayrıca kamulaştırma, taşınmazlar için uygulanan bir idari kazanma yoludur^{23,31,34}. Kamu-

laştırmaya yakın bir kavram olan devletleştirme ise; yasama organının çıkardığı bir şekilsel yasa ile kamu hizmeti niteliği taşıyan özel hukuk kişilerine ait bir işletmenin, kamu yararının zorunlu kıldığı durumlarda, bütün mal varlığı ile idareye geçmesidir³¹. Yukarıda tanımları verilen kamulaştırma ve devletleştirme kavramları arasında Türk mevzuatı ve uygulaması açısından birçok farklar bulunmasına rağmen, en göze çarpan farkı, bu işlemlerin konusu bakımından mevcut olmasıdır. Şöyle ki; kamulaştırma, münferit malların (bina yahut inşaat arazisi şeklindeki gayrimenkul mallar gibi) malikin elinden alınarak devletin mülkiyetine sokulmasıdır. Oysa devletleştirme işleminin konusu, bazan bir iktisadi teşebbüs branşının tamamı olabilmektedir. Dolayısıyla devletleştirme, kamulaştırmadan farklı olarak, genel ve kişisel olmayan bir özellik taşımaktadır. Devletleştirmenin amacı, ekonomik hayatın belli branşlarının devletin tasarrufu altına alınarak bu branşlardan belli kişilerin ya da zümrelerin yararlanması yerine, kamunun yararlanması esasının sağlanmasıdır^{2,3}. Devletleştirme sonucu maden haklarının Türkiye'de tamamen kaybı söz konusuysen, kamulaştırma yapılmasıyla ise bu mümkün değildir.

Böylece Türk hukuku bakımından kamulaştırma ve devletleştirme kavramları arasında çok keskin farklar bulunsa dahi, milletlerarası yatırım hukuku açısından devletlerin özel yatırımlara el koymaları genellikle tek bir isim altında toplanmaktadır ve bu nitelendirme "kamulaştırma" (expropriation) başlığı altında birleşmektedir. Ayrıca uluslararası sözleşmeler her ne isim altında düzenlenirse düzenlensin, gerek kamulaştırma işlemi gerekse devletleştirme işlemi ulusal mevzuatlara uygun olarak yürütülmektedir⁹. Nitekim

yabancı yatırımın meşruluğu için çok önemli olan, ülkenin madencilik yatırımından aldığı getirilerin değerlendirilmesidir¹⁹. Bu durum dikkate alınarak ulusal hükümetler yalnız kendi yerel maden yatırımcılarını değil, yabancı yatırımcıların haklarını da, öncelikle ulusal mevzuatlarında korumuşlardır.

Maden ruhsat sahibi için ruhsat bir hukuki güvencedir. Maden yatırımlarının teşviki ve tercihi hukuki güvence ile sağlanabilir. Hukuki istikrarın olmaması bile başlı başına madencilik için bir yatırım güvensizlik ortamı doğurmaktadır^{14,15}. Bu açıklamalar ve dünya genelinde devletleştirme sonucu verilen tazminat uygulamaları düşünüldüğünde, diğer yatırımlarla çakışması sonucu, maden yatırımcısının ruhsat güvencesi göz ardı edilmektedir. Ayrıca, bu durumda ruhsat sahibine yalnızca harcamalarının çok az bir kısmı olan sınırlanmış yatırım giderlerinin verilmesinin Türkiye'de öngörülmüş olması anlaşılır değildir.

Zira bu hüküm Türkiye'de, Osmanlı Hukukunda uygulanan kamu imtiyazlarının devlet tarafından bedeli ödenerek sahibinden alınmasını öngören "raşa" usulünden ve benzer bir uygulama getiren 04.10.1978 tarihli 2172 sayılı "Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Kanun"dan daha geri bir düzenlemedir^{24,26}. Nitekim, devletleştirmeyi ortaya koyan 2172 sayılı Kanun'da maden ruhsatları devlete intikal ederken amortisman değeri eksiltildikten sonraki yatırım giderleri, taşınır mal bedelleri ve "kâr yoksunluğu" tazminatı olarak 6 aylık işletme giderleri ödeniyordu²⁸. Söz konusu Kanun'a itiraz sonucu bu Kanun Anayasa Mahkemesi'nce incelenmiştir (E: 1979/1, K: 1979/30). Bu kararda, özel sektörde işletilen madenlerin Maden Kanunu aracı-

2 Bu konuda ayrıntılı bilgi için bakınız^{25,44}.

liğiyle devlet adına işletilmesi nedeniyle, maden yatırımcısının zararının tazmininde kâr mahrumiyeti ilkesi kabul edilmiştir. Konuyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi tarafından şu açıklama yapılmıştır: "...davacı ayrıca, yoksun kalınan kâr tazminatının hesaplanmasında "o maden cinsindeki ortalama kâr sınırlarının" ölçüt tutulmasını ileri sürmektedir. Ayrıca sözleşmelerin şartnamede yazılı asgari miktar gözönüne alınarak işletme ruhsatlı madenlerde altı aylık ...üretim kapasitesini aşan kısımlarının" dikkate alınmamasının Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürmektedir.". Böylece "ortalama kâr haddi" ölçütünün maden işletmeciliğinin özelliğine uygun düşmesi, ve kârın geçici yükselişlerine ya da düşüşlerine bağlı olmayan nesnel bir nitelik taşıması nedeniyle, bu ölçüt, maden işletmeciliği açısından Türk Anayasa'sına aykırı bulunmamıştır. Sözleşmeler bakımından konulan üst sınır konusunda da bu karar kapsamında şu açıklama yapılmıştır. Yer altındaki maden rezervi devletin hüküm ve tasarrufunda olduğundan, yasa koyucu tazminat hesabında, maden rezervinin ancak hakkaniyete uygun bir bölümünü esas alabilir. İncelenen bu hükümde, "işletme ruhsatlı madenler için 6 aylık üretim kapasitesinin üst sınır olarak alınmış bulunmasında, Türk tazminat hukukunun genel ilkelerine ve hakkaniyet kurallarına uygun olmayan ve yasa koyucunun takdirinde Anayasa'ya aykırı düşen bir yön yoktur" şeklindeki tespit de dikkat çekicidir. Bu tespit, yoksun kalınan kârın da tazminata ilave edilmesinin Anayasa'ya uygun olacağı sonucunu göstermektedir¹².

Diğer yandan maden işletmelerinin, idarenin kendilerine ödediği

yatırım tutarlarının mevcut masraflarını/zararlarını karşılayamadığı iddiası bulunmaktadır⁴¹. Kamu yararı, öncelikli olarak bu zarara eşit olan zararların giderilmesini gerektirir. Yani kamu menfaatinin teminine yönelik yatırımların çatışması durumunda zararların giderilmesi öncelikli olmalıdır²⁹. Artık idari izinler sürecinde menfaat/külfet dengesi görmezden gelinmemelidir. Çünkü menfaati sağlayacak tarafın külfeti üstlenecek tarafı görmezden gelmesi ve sadece idareyi muhatap almayı gerekli ve yeterli bulması mümkün değildir¹¹. Türk Anayasasında mukayeseli hukuktaki örneklerine uygun bir düzenlemeyle idarenin sorumluluğunun hangi esaslara göre belirleneceği belirtilmemiş, genel bir sorumluluk hali düzenlenmiştir. Bu sorunun çözümü idare hukukunun içtihadı hukuk olması özelliğinin bir sonucu olarak doktrin ve yargı kararlarına bırakılmıştır. İdarenin sorumluluğunun kaynağı kamu külfetleri karşısında eşitlik ilkesidir. Anayasanın düzenlemesi gereğince şartların varlığı halinde idarenin sorumluluğuna hükmedebilmek için kanunlarda açıkça bir düzenlemenin varlığının aranması gerekmez. Dolayısıyla idarenin sorumluluğunun söz konusu olduğu durumlar için mevzuatta tazminat ödenmesini yasaklayan veya sınırlandıran hükümler yer almışsa, bunlar Anayasa'ya aykırı olur. Türk hukuk sisteminin anayasal temeli üzerinde idarenin eylem ve işlemlerinden kaynaklanan zararlarının tamamı idarenin sorumluluğunun doğmasında aranan koşulların varlığı halinde tam ve eksiksiz ödenmesi gerekmektedir. Bu konuda yasal sınırlama getirilemeyeceği, aksi durumda yasal sınırlamanın zararın tam ödenmesini engellemeyeceği ortaya çıkmaktadır.

Ve fakat yasal düzenlemede zararın tam ödenmesinin engellenmesi durumunda, bu düzenlemelerin anayasaya aykırı olduğu ortaya çıkar²⁶. Burada kusursuz idari sorumluluk olabilmesi mümkün değildir²⁹. Kurul³ kararlarına sebep olan çakışma durumları için maden yatırımcısına hiçbir şekilde kusur yüklenemez. Diğer ifadeyle maden ruhsatı sahibinin kusursuz olduğu bir durum söz konusudur. Kusur yüklenemeyen maden ruhsatı sahibinin durumu dikkate alınarak kazanılmış hakların tespit edilmesi, bunun sonucunda zararın devlet tarafından ödenmesi gerektiği açıktır. Ancak, yukarıda açıklanan mevcut düzenlemeye göre Türkiye'de sadece sınırlı yatırım giderlerinin tazmini karşılanmakta, zararın tümü ise karşılanmamaktadır. Bu nedenle maden yatırımcısının zararın tamamının karşılanması ile ilgili talep hakkı doğabilecektir^{12,14,15}. Konunun uluslararası boyutu olarak Türk doktrininde yatırım giderlerinin tartışılmasında, "...bir yabancı girişimci, ortada gerçekleşmiş bir yatırımın henüz bulunmadığı aşamada dahi, sadece kendisine ruhsat verilmiş olması itibarıyla "yatırımda bulunmuş veya yatırımı gerçekleştirmiş" şeklinde değerlendirilebilecek bir konuma yükseltilmekte ve yatırım tahkimi korumasına kavuşturulmaktadır. İdare hukuku öğretisinin ve gide rek yargının bu hususu dikkate alması gerektiği açıktır" görüşü⁷ bulunmaktadır⁴. Çalışmada doktrin tüm açıklamaları dikkate alındığında, Kurul kararlarında belirlenen tazminatın, yalnızca yatırım giderlerinin hesaplanması yöntemiyle değil, yoksun kalınan kârın da ilavesiyle oluşması ve devletin mağdur olan maden yatırımcısının zararının karşılanmayan kısmını da karşılaması gerekliliği or-

3 2017 yılından itibaren maden-diğer yatırım çakışmalarında birkaç bakanlığın birlikte karar verdiği Kurul Müessesesi yerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nin (ETKB) karar vermesinin öngörüldüğünden bir önceki Dergi sayısındaki⁴² makalede bahsedilmiştir.

4 Türkiye'de maden ruhsatı alan yerli ya da yabancı tüm yatırımcılar için maden-diğer yatırım çakışmalarında Maden Yönetmeliği'nin yatırım gideri hesaplama kriterleri uygulanmaktadır. Ancak, Türkiye ile herhangi bir ülke yatırım tahkimi konusunda özel bir anlaşma yapılsa, bu ülkenin yatırımcıları Türk idaresinin aldığı karar uyarınca, yeterli derecede tazminat alamadığını gerekçe göstererek uluslararası tahkim mahkemelerine başvurabilir.

taya çıkmaktadır. Bu noktada Türkiye yanısıra dünyada gerçekleştirilen devletleştirmelerde ve yatırım uyuşmazlıklarında öngörülen tazminat hesaplama yöntemleri ve uygulamaları, Türkiye’de madencilik ile diğer yatırım çakışmalarındaki tazminat hesaplamaları için dikkate alınabilir.

3. DİĞER DÜNYA ÜLKELERİNDE MEVZUAT UYGULAMALARI

Devletin maden kaynaklarını yönetmede sorumluluğu bulunmaktadır⁶. Yükselen dünya piyasası fiyatları gibi durumlar, belirli bir maden kaynağına stratejik önem kazandırmak suretiyle, daha sıkı devlet kontrolüne ve hatta maden işletmesinin devletleştirilmesine yol açabilmektedir⁴⁵. Türkiye’de 2172 sayılı Kanun’un yürürlüğe girdiği söz konusu yıllarda, yalnız gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde değil³², bazı 3. dünya devletlerinde de gerçekleştirilen millileştirme dalgaları ile bugünkü devlet-maden işletmelerinin büyük bir kısmı kurulmuştu. Tazminat ödenmiş olsa bile, belirlenen tutarlar, maden işletmeleri açısından büyük ölçüde yetersiz olarak görülmüştü¹⁰. Madencilikte gelişmiş bir ülke olan Güney Afrika Cumhuriyeti mevzuatına göre, maden yatırımcılarıyla devlet arasındaki anlaşma sonucu devletleştirmeye karşı ek bir garanti temin edilebilmektedir. Maden haklarının iptali veya kamulaştırma işlemlerinde tazminat talep etme hakkı önemli bir husustur. Diğer yandan, maddi zarar kaybına uğrama nedeniyle oluşan tazminatın hukuki kaynağı belirlenmek zorundadır. Ödenecek tazminatın miktarı ve koşulları, maden yatırımcısının güvenliğini de arttırmaktadır. Tazminatın yokluğu ise yatırımların güvenliğine karşı ağır ve olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir⁴. Birçok Güney Amerika ülkesinde, dev-

letleştirme bir kamu hakkı olarak kabul edilmektedir. Kamu menfaatlerinin geçersiz kılınması durumunda uygun tazminat ödenmektedir. Güney Amerika’da özellikle yabancı şirketlerin devletleştirilmesi 1990’lı yıllardan sonra söz konusu olmuştur. Kalkınma revizyonları bu yıllarda Güney Amerika’da maden yasalarını etkilemiştir. Madencilik faaliyetlerinin devletleştirilmesi, eğer kesinlikle gerekli ise, haklı olarak görülmektedir. Örneğin Arjantin’de tazminat, devletleştirilen malların gerçek değerini ve zararlarını karşılar. Bolivya’da Anayasa, kamu yararı veya toplumla/şirketlerle uyumsuzluk nedenlerini ileri sürer. Bu doğrultuda ilgili tazminatı garanti eder. Şili’de mevzuat kamu yararı ve ulusal çıkarlar söz konusu olduğunda devletleştirme çalışmaları yürütülmesini desteklemektedir. Karşılıklı bir anlaşmanın yokluğunda, mahkeme tazminat miktarını belirler. Bu tazminat, maden varlığının toplam değerine tekaül eder ve peşin ödenir. Brezilya’da, kamulaştırma sonucunda haklı adil bir tazminat ödenmesi garantisi altında faizin de tazmin edilmesi öngörülmüştür. Bu, taraflar veya yasalar aracılığıyla kararlaştırılmıştır. Brezilya’ya benzer şekilde, Meksika Anayasası, faiziyle birlikte bir yıl için garanti edilen tazminatın ödenmesi suretiyle devletleştirmenin kamu gerekçesiyle gerçekleştirilebileceğini belirtmektedir^{1,5}.

Dünya genelinde gerçekleştirilen devletleştirmelerde, işletmenin değerlendirilmesi yapılırken mevcut veya geçmişteki durumundan ziyade gelecekteki mali durumunun dikkate alınması gerektiğini ileri süren, uygulamada daha yaygın ve baskın bir görüş de bulunmaktadır. Bir devletleştirmede Kuwait devleti hukuka uygun devletleştirmeden doğan tazminatın şirketin defter değeri üzerinden

hesaplanması gerektiğini ileri sürmüş, ancak bu iddia bilirkişilerce reddedilmiştir. Bilirkişiler davacının görüşünü benimseyerek tazminat miktarına mahrum kalınan kazancın da eklenmesi gerektiğine hükmetmişlerdir. Mahrum kalınan kazancın hesabında ise, işletmenin 31 yıllık faaliyet kârına bakılarak bir analiz yapılması gerektiğine hükmedilmiştir^{8,9,18,22}.

Madencilik faaliyetleri birtakım riskler içerir ve yatırımcılar bu riskleri yatırımları için yasal koruma sağlayarak azaltmaya çalışırlar²⁰. Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıklarının Uluslararası Çözüm Merkezi (ICSID), uluslararası yatırım uyuşmazlıklarının uzlaştırılması ve tahkim edilmesi için olanaklar sağlamaktadır. Bu kuruluş yatırımcı-devlet uyuşmazlık çözümüne adanmış önde gelen uluslararası tahkim kuruluşudur^{17,5}. Ev sahibi bir ülkenin, ikamet ettiği devletle karşılıklı yatırım anlaşmaları yoksa ve ICSID Sözleşmesini onaylamaması halinde, bu durum madencilik için doğrudan yabancı yatırımlara caydırıcı bir etki yapabilir³⁰. ICSID’de belirtilen bir uluslararası ihtilafa ilişkin mahkeme kararında, “mahrum kalınan kazancın” tanımı şu şekilde yapılmıştır: “Gerçekleştirileceği kabul edilen bir sözleşmenin sonradan ihlal edilmesi (gerçekleştirilememesi) sebebiyle meydana gelen zararın karşılanabilmesi için şu yapılır: Sözleşme gerçekleştirilecek olunsaydı yatırımcının malvarlığının kazanacağı durum ne olacak idiyse, finansal açıdan yatırımcının mali durumu o seviyede değerlendirilir.”¹⁶.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Türkiye’de maden-diğer yatırım çakışmaları nedeniyle alınan Kurul/ETKB kararları sonucunda yatırımcılara kâr yoksunluğu tazminatı verilmeksizin, Türk imar mev-

zuatından maden mevzuatına aktarılan hükümler dikkate alınarak yalnızca yatırım dönemi giderlerinden sınırlı bir miktarı verilmektedir. Buna karşın, Türkiye’de maden işletmelerinin beklentisi, ve Türk Anayasası ile mevzuat hükümlerini dikkate alan doktrinrin kanaati, eksiksiz olarak tüm maden yatırım kayıplarının ve belli derecede kâr yoksunluğu tazminatlarının karşılanmasıdır.

Maden mevzuatında yer alması dahi, Türk Anayasası hükmü gereğince bu tür çakışmalarda maden yatırımcısının tüm zararının karşılanması gerekmektedir. Türkiye yanısıra dünya genelinde gerçekleştirilen devletleştirme ve yatırım uyumsuzluklarında öngörülen tazminat hesaplama yöntemleri ve uygulamaları, Türkiye’de madencilik ile altyapı/enerji yatırım çakışmalarındaki ve devletleştirmelerdeki tazminat hesaplamaları için dikkate alınabilir. Madencilik-diğer yatırımların çakışmalarında veya devletleştirmelerde faaliyetlerine son verilen tüm maden işletmelerine Maden Yönetmeliği’nde öngörülen mevcut yatırım giderleriyle birlikte 2172 sayılı Kanun’a göre “kâr yoksunluğu” tazminatı olarak belirlenen 6 aylık işletme gideri verilebilir. Ancak, 6 aylık işletme gideri, kâr yoksunluğu tazminatı olarak yeterli değildir. Bu nedenle bu tazminat mevzuatta birkaç katı kadar öngörülerek uygulanabilir. Diğer yandan, uluslararası maden rezerv raporlamalarına göre görünür rezerv tespiti ve maden haklarını elde tutma maliyetleri⁶ artık günümüzde geçmişe kıyasla daha maliyetlidir. Maden işletmelerinin bu tür durumlarda oluşabilecek zararının daha hassas hesaplanabilmesi ve eksiksiz olarak karşılanabilmesi için, mevzuatta kâr yoksunluğu tazminatı hesaplaması için farklı yöntemler geliştirilmelidir. Bu doğrultuda bir son-

raki Dergi sayısında, “kâr yoksunluğu tazminatı hesaplamasında farklı bir yöntem” ele alınacaktır.

KAYNAKLAR

[1] Albarvera, F.S., Ortiz, G., Mousca N., 2001. Mining in Latin America in the late 1990s, Natural Resources and Infrastructure Division, Serie 1, Santiago, Chile, August 2001, 80 p.

[2] Azrak, A.Ü., 1968. Millileştirme kavramı üzerine. İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, 1 (2), 47-58.

[3] Azrak, A.Ü., 1980. Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Kanuna İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararı üzerine düşünceler. Yargı Dergisi, 47, 10-14.

[4] Badenhorst, P.J., 2015. Security of mineral tenure in South Africa: Carrot or Stick? Journal of Energy & Natural Resources Law, 32 (1), 5-40. DOI: 10.1080/02646811.2014.11435348

[5] Bastida, A.E., 2008. Mining law in the context of development: An overview. In “International Competition for Resources: Role of law, the State and of Markets”, ISBN: 9781845860462, Chapter 5, pp.101-136, Publisher: Dundee University, Press Editor: P. Andrews-Speed.

[6] Bastida, A.E., Bustos, L., 2017. Towards Regimes for Sustainable Mineral Resource Management—Constitutional Reform, Law and Judicial Decisions in Latin America. International Development Policy, ISBN: 978-2-940600-02-01, DOI: 10.4000/poldev.2371

[7] Çal, S., 2012. Türk idare hukukunda ruhsat. Seçkin Yayıncılık, ikinci baskı, ISBN: 978-975-02-1887-3, Ankara, 317 s.

[8] Decision, 1982. American Independent Oil Company v Government of Kuwait Award. Resolution of March 24, 1982. Available via: <https://www.bicl.org/files/3938_1982_kuwait_v_aminooil.pdf>

[9] Giray, F.K., 2013. Milletlerarası yatırım tahkiminde kamu-laştırmadan doğan tazminat ve tazminatın hesaplanması kullanılan yöntemler. Beta Basım, 2.baskı, ISBN: 978-605-377-801-1, İstanbul, 327 s.

[10] Groten, E., 1983. Barriers to investment in third world mineral industries. Resources Policy, 9 (1), 33-42. DOI: 10.1016/0301-4207(83)90037-5

[11] Gülan, A., 2008. Maden idare hukukumuzun ana ilkeleri ve temel müesseseleri: Mevzuat ve yargı kararları ışığında eleştirel bir yaklaşım denemesi. ISBN 978-9944-469-17-3, İstanbul, 311 s.

[12] Günay, Ö., 2016. Maden hukuku kavramlar – ilkeler – tanımlar. Seçkin Yayınevi, ISBN 978-975-02-4274-8, 194 s.

[13] Günay, Ö. 2018a. Ömer Günay ile Kişisel görüşme. 28 – 29 Mayıs 2018, Ankara.

[14] Günay, Ö., 2018b. Maden mevzuatında kurul kararları. 03.12.2017 tarihli yazı. <<http://omergunay.av.tr/maden-mevzuatinda-kurul-kararlari/>>

[15] Günay, Ö., 2018c. Maden mevzuatında kurul kararları. Madencilik Türkiye Dergisi, 68, 126-127.

[16] ICSID, 2003. Autopsia Concesionada de Venezuela CA v Boliverian Republic of Venezuela karar, ICSID Case No: ARB/00/5, paragraf 334. (23 Eylül 2003 tarihli) <<http://arbitration.org/award/109>>

[17] ICSID, 2014. List of contracting states and other signatories of the convention.

[18] Kantor, M., 2008. Valuation for Arbitration: Compensation Standards, Valuation Methods and Export Evidence. Kluwer Law International, ISBN: 978-9041127358, Netherlands, 411 p.

[19] Lagos, G., 1997. Developing national mining policies in Chile: 1974-1996. Resources Policy, 23 (1-2), 51-69. DOI: 10.1016/S0301-

4207(97)00008-1

[20] Naito, K., Otto, J., Smith, D., Myoi, H., 1999. Legal aspects of exploration and mining: a comparative study of mining law in Asia. *Journal of Energy and Natural Resources Law*, 17 (1), 1-12. DOI: 10.1080/02646811.1999.11433153

[21] Resmi Gazete, 2017. Maden Yönetmeliği. Resmî Gazete tarihi: 21.09.2017. Resmî Gazete Sayısı: 30187.

[22] Ripinsky, S., Williams, W.K., 2008. Damages in International Investment Law, British Institute of International Comparative Law. ISBN: 978-1905221240, London, 561 p.

[23] Sumrada, R., Ferlan, M., Lisec, A., 2013. Acquisition and expropriation of real property for the public benefit in Slovenia. *Land Use Policy*, 32, 14-22. DOI: 10.1016/j.landusepol.2012.10.004

[24] Topaloğlu, M., 2011. Madencilik Sektöründe Yeni Tehlike: Maden Ruhsatları ile Çakışan Hes ve Res Yatırımları. *TMD Sektörden Haberler Bülteni*, 40, 46-49.

[25] Topaloğlu, M., 2013. Yeni Türk Ticaret Kanunu ışığında maden ruhsatlarının şirketlere sermaye olarak konulması. *Türkiye Madenciler Derneği Sektörden Haberler Bülteni*, 45, 44-48.

[26] Topaloğlu, M., 2017. Maden hukukunda yatırım giderleri. *Agrega Bülteni*, 7, 17-23.

[27] Tuyakova, D., 2016. Maden hukukunda alternatif uyumsuzluk çözüm yolları (Kazakistan ve Türkiye karşılaştırması). *İst. Ticaret Üniv. Dış Ticaret Enstitüsü Uluslararası Ticaret ve AB Hukuku Anabilimdalı, Doktora Tezi*.

[28] Türk, H.S., 1979. Devletçe işleme madenler hakkında kanun üzerinde açıklamalar, *AÜHF Dergisi*, 36 (1-4), 83-119.

[29] Uyanık, H., 2013. Ekonomik kamu yararı kavramının Türk idare hukukundaki anlam ve işlevi. *12 Levha yayıncılık*, ISBN: 978-

605-152-085-8, İstanbul, 213 s.

[30] Vivoda, V., 2017. Determinants of foreign direct investment in the mining industry, In book: *Mining in the Asia-Pacific: Risks, Challenges and Opportunities*, ISBN: 978-3-319-61395-6, Chapter: 2, Publisher: Springer, Editors: Terry O'Callaghan, Geordan Graetz, pp.19-33.

[31] Yıldırım, R., 2006. Açıklamalı kaynakçalı idare hukuku kavramları sözlüğü açıklamaları. *Mimosa Yayınları*, 1. Baskı, ISBN: 9789755430830, Konya, 600 s.

[32] Yıldız, T.D., 2013. Türk maden mevzuatı evriminde madenlerin mülkiyeti ve rejimi. 23. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi (16-19 Nisan), ISBN: 978-605-01-0467-7, s.1959-1980, Antalya.

[33] Yıldız, T.D., 2020a. Forest costs paid by enterprises during investment period to carry out mining operations in forestlands. *Adıyaman Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 7 (12), 24-33.

[34] Yıldız, T.D., 2020b. Effects of the private land acquisition process and costs on mining enterprises before mining operation activities in Turkey. *Land Use Policy*, 97, 104784. DOI: 10.1016/j.landusepol.2020.104784

[35] Yıldız, T.D., 2020c. İşletme izin sürecinin madencilik sektörüne etkileri. *İKSAD Yayınevi*, 1. basım, ISBN: 978-625-7897-95-2, 394 s.

[36] Yıldız, T.D., 2020d. Forest fees paid to permit mining extractive operations on Turkey's forestlands & the ratio to investments. *Gospodarka Surowcami Mineralnymi: Mineral Resources Management*, 36 (3), 29-58. DOI: 10.24425/gsm.2020.133935

[37] Yıldız, T.D., 2021a. Overlapping of mine sites and highway route in Turkey: Evaluation in terms of mining land use criteria and land use planning. *Land Use Policy*, 106, 105444. DOI: 10.1016/j.landusepol.2021.105444

[38] Yıldız, T.D., 2021b. Overlap-

ping of natural stone mining field with high-speed train project in Turkey: Was the economic public benefit evaluation made sufficiently? *Resources Policy*, 74, 102241. DOI: 10.1016/j.resourpol.2021.102241

[39] Yıldız, T.D., 2022a. How can the state rights be calculated by considering a high share of state right in mining operating costs in Turkey? *Resources Policy*, 75, 102509. DOI: 10.1016/j.resourpol.2021.102509

[40] Yıldız, T.D., 2022b. Considering the recent increase in license fees in Turkey, how can the negative effect of the fees on the mining operating costs be reduced? *Resources Policy*, 77, 102660. DOI: 10.1016/j.resourpol.2022.102660

[41] Yıldız, T.D., 2022c. Are the compensations given to mining enterprises due to the overlapping with other investments in Turkey enough? Expectations of compensation for profit deprivation. *Resources Policy*, 75, 102507. DOI: 10.1016/j.resourpol.2021.102507

[42] Yıldız, T.D., 2022d. Diğer yatırımlarla çakışması sonucunda maden işletmelerine verilen tazminatlar yeterli mi? Bir yatırım gider tespiti örneği. *Türkiye Madenciler Derneği Sektörden Haberler Bülteni*, 91, 73-77.

[43] Yıldız, T.D., Kural, O., 2020. The effects of the mining operation activities permit process on the mining sector in Turkey. *Resources Policy*, 69, 101868. DOI: 10.1016/j.resourpol.2020.101868

[44] Yıldız, T.D., Topaloğlu, M., 2021. Bringing mining rights as capitals to the trading companies from the perspective of valuations of licenses. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23 (3), 1123-1149. DOI: 10.16953/deuosbil.729746

[45] Yuldashev, F., Şahin, B., 2016. The political economy of mineral resource use: The case of Kyrgyzstan. *Resources Policy*, 49, 266-272. DOI: 10.1016/j.resourpol.2016.06.007

DOĞALTAŞ İHRACATÇILARI DA RESESYONU HİSSETMEYE BAŞLADI

Uzun yıllardır ihracatım istikrarlı şekilde artıran doğaltaş sektörü Avrupa'da ilk belirtileri görünmeye başlayan resesyona etkilerini hissetmeye başladı. Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, "Yılsonu hedeflerimizi yakalayabileceğimizi sanmıyorum" dedi.

Sektörde yılın ilk aylarında artan ihracat, son aylarda gerilemeye başladı. Türkiye'nin doğaltaşta en büyük pazarı olan Çin'e yapılan ihracat bu yılın ilk 10 ayında yüzde 33 azalarak 352milyon dolara geriledi. İhracatın 52, arttığı ABD ise 401 milyon dolarla listenin ilk sırasına çıktı. Suudi Arabistan'a yüzde 12 bin, Hindistan'a yüzde 46, Rusya'ya yüzde 94 gibi yüksek oranlı artışlara rağmen, ilk 10 ayda Türkiye doğaltaş ihracatında artış oranı yüzde 65'e geriledi.

"AVRUPA PAZARINA İHRACAT GERİLEMEYE BAŞLADI"

Sektör 2.5 milyar dolar olan yılsonu hedefini yakalamaktan ümidini kesti. Yılbaşında sektörün ihracatta iyi bir artış ivmesi yakaladığı dile getiren Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı İbrahim Alimoğlu, "ABD pazarı açılmıştı, Avrupa iyi gidiyordu, yükseliş sürüyordu. Ama Temmuz'dan itibaren bu pazarlar durdu. En büyük pazarımız olan Çin de zaten son yıllarda alımlarını azaltıyor. Bu gelişmelere mermer ocaklarında ruhsat alma süreçlerinin uzaması eklenince ihracatta gerileme başladı. Son aylarda ihracattaki gerileme yüzde 25 dolayında ama nereye kadar gider bilemem. Yılsonu hedeflerimizi yakalayabileceğimizi sanmıyorum" dedi.

MRT

M I N I N G

—
Aqua[®]
Luna

—
Bianco[®]
Unico

—
Bianco[®]
Melograno

IT ALL STARTS
IN THE QUARRY!

 mrtmining

 mrtmining

 mrtmining

www.mrtmining.com

 www.mrtslabs.com

MADENCİLİKTE DİJİTAL SİSTEM GEREKLİLİĞİ VURGUSU

Bu yıl 6'ncı kez düzenlenen "Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" sempozyumu MESKA Vakfı, TRIOMOBİL ve ÜSGÜMER iş birliğinde Üsküdar Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi. 'İş Sağlığı ve Güvenliğinde Yapay Zeka ve Dijitalleşme Uygulamaları' konusu, alanda yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri önemli isimlerin katılımıyla tartışıldı. Son yaşanan Bartın maden patlamasının da gündeme geldiği programda konuşan Prof. Dr. Nevzat Tarhan, kriz çözme konusundaki başarımızın krizi önleme konusunda da gösterilmesi gerektiğini söyleyerek sağlıkta kurulan dijital sistemin madencilikte de uygulanması gerekliliğinin altını çizdi.

Üsküdar Üniversitesi, MESKA Vakfı, TRIOMOBİL ve ÜSGÜMER iş birliğinde gerçekleştirilen "Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" sempozyumuna ev sahipliği yaptı.

Sempozyumun açılış konuşmalarını Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Arif Aktuğ Ertekin, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan, ÇSGB İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı Levent Kenan Kibar ve TRIO Mobil CEO'su Nevzat Ataklı yaptı.

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan
İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı

Levent Kenan Kibar
ÇSGB İş Sağlığı ve Güvenliği Genel
Müdür Yardımcısı

Prof. Dr. Nevzat Tarha
Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü

“İŞ KAZALARINDAN OLUŞAN DEVASA KAYIPLAR ÖNLENMELİDİR”

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan, “Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği sahasında çok önemli bilgi eksikliği ve yetersizlikler bulunmakta, bunların sonucu olarak da önlem eksiklikleri ile sorunlar yaşanmaktadır. MESKA Vakfı, TRİO Mobil ve Üsküdar Üniversitesi olarak bu sempozyum

ile iş sağlığı ve güvenliği sahasındaki tehlikelerin ve ülkemizdeki sorunların anlaşılması ve çözüm önerileri ile eksikliklerimizin giderilmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir. Çalışanlarımızın canı ve sağlığı korunmalıdır. Gelişmekte olan ülkemiz ekonomisi iş kazalarından oluşan devasa kayıplar önlenmelidir. Üniversitelerimiz ve eğitim sistemimiz başta olmak üzere tüm kesimlere bu konuda önemli görevler düşmektedir. Dijitalleşme ve yapay zekâ

konularında çalışmalarla daha sağlıklı bir İş Sağlığı ve Güvenliği ortamı oluşması sağlanabilir. Bu amaçla bu sempozyumda bu konuda çalışan firmaları ve akademisyenleri bir araya getirdik. Çalışma Bakanlığımızdan genel müdür Yardımcısı ve Yapay zekâ konusunda çalışan arkadaşımızın katılarak bize destek vermeleri bize güç vermiştir. Birlikte çalışma ile daha kısa sürede ve daha büyük başarılar elde edilebileceği inancındayım.” şeklinde konuştu.

“AMACIMIZ İNSANLARA EVLERİNDEN DAHA GÜVENLİ BİR ÇALIŞMA ORTAMI SUNMAKTIR”

Daha sonra kürsüye gelen TRIO Mobil CEO'su Nevzat Ataklı, 2021 yılı iş istatistiklerine göre Sosyal Güvenlik Kurumunun açıklamasına göre dünya genelinde iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle günde ortalama 5 bin 500 kişinin yaşamını yitirdiğini söyledi. Ataklı; “Dakika da yaklaşık olarak 4 kişinin bu kazalar sonucu ölmesinin aslında daha aza indirilebilir ve bu yapay zeka ile çalışmayla mümkün olacaktır. Amacımız insanlara evlerinden daha güvenli bir çalışma ortamı sunmaktır. İş kazalarının önlenmesi doğru teknolojiler ile birlikte mümkün ve herkesin işten güvenli bir şekilde ailelerine geri dönebilmesini temenni ediyoruz.” dedi.

“İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSU TOPLUMDA HERKESİ İLGİLENDİREN BİR DURUMDUR”

ÇSGB İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı Levent Kenan Kibar, iş kazalarının küresel hayatın bir sorunu olduğu konusundan bahsetti. Kibar; “İş sağlığı ve güvenliği konusu sadece iş yerleri ve çalışanları ilgilendiren bir durum değil toplumdaki herkesi ilgilendiren bir durumdur. Uluslararası iş sağlığı ve güvenliği alanında çalışmalar yapılıyor. Ülkemizde çalışanları ve sağlık görevlilerini korumaya yönelik Cumhurbaşkanımızın destekleriyle çok sayıda ülkede olmayan iş güvenliği kanunu çıkarıldı. Toplumun tüm alanında çalışmalar sürüyor. İş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirmek için üniversitelerle, Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yürütülü-

Prof. Dr. Arif Aktuğ Ertekin
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

yor. İlkokul, ortaokul ve liselerde de müfredatlar ile ilgili yapılan çalışmalar devam ediyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıklar ile de görüşmeler yapılıyor. Üniversitelerin de iş sağlığı ve güvenliği bölümlerinin öğrencilerinin çalışma yaşamlarında büyük bir sorumlulukları bulunuyor.” şeklinde konuştu.

“SAĞLIKÇILAR OLARAK BİZİ EN ÇOK YARALAYAN ÖNLENEBİLİR İNSAN KAYIPLARI VE ÖNLENEBİLİR HASTALIKLAR”

Artından açılış konuşmaları kapsamında konuşan Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Arif Aktuğ Ertekin, iş sağlığı ve güvenliğinin hayatımıza çok küçük yaştan itibaren girdiği konusuna dikkat çekti. Ertekin; “İş sağlığı güvenliği aslında yaşamımızda çok büyük bir zaman alıyor. Çoğumuz üçlü ya da altılı yaşlarda anaokuluna gitmeye başlıyoruz. Aslında iş sağlığı gü-

venliği orada yaşamımıza girmeye başlıyor. İnsan yaşamının da günümüzde 70'li 80'li yaşlara uzadığını düşünürsek neredeyse 70 yıla yakın süre iş sağlığı güvenliği yaşamımızda önemli bir etkinlik sağlıyor. Sağlıkçılar olarak bizi en çok yaralayan konular önlenemez insan kayıpları ve önlenemez hastalıklardır. Keşke imkanlar olsa da önlenemez kazaların ve hastalıkların hepsini ortadan kaldırılabilek. Yapay zeka sağlık sektöründe de çok yoğun kullanılıyor, inanıyorum ki iş sağlığı sektöründe de çok büyük katkıları olacak. Devletimiz gereken desteği veriyor ve akademik camiada da topluma ülkelere ve insanlığa katkıya sunulması son derece önemli.” ifadelerini kullandı.

“KRİZ ÇÖZME KONUSUNDAKİ BAŞARIMIZI KRİZİ ÖNLEME KONUSUNDA DA GÖSTERMELİYİZ”

Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü Psikiyatrist Prof. Dr. Nevzat Tarhan psikolojide kriz kelimesinin içerisinde iki anlam tehdit ve fırsat bir arada olduğundan bahsetti ve sözlerine şöyle devam etti:

“Eleştiri çok önemlidir. Son yaşanan Bartın'daki maden patlamasında öz eleştiri yapmalıyız. Bizim kültürümüzün gereği bu zulümle değil, ilimle ilerlememiz gerekiyor. Mesela çok güzel bir sağlık sistemi oluşturduk, Sağlık Bakan Yardımcımız E-Nabız uygulamasını 2005'lerde başlattı. Bütün o kurulmuş sistemin içinde şimdi hangi ilacı hangi eczanenin nereye verdiği takip edilebiliyor. SGK hepsini takip ediyor ve halktaki talebin artmasına rağmen sağlık sistemi dijitalleşme sayesinde çok hızlandı. Soma olayları ol-

duğunda maden alanında da bu dijitalleşmeyi yapmamız gerekiyordu ama o zaman yapmadık. Onun için bakanlığımız bu konuda muhakkak bir öz eleştiri yapmalı. Psikolojide kriz kelimesinin içerisinde iki anlam vardır. Bir anlam kriz kelimesinde tehdit, tehlike anlamı vardır bir de fırsat anlamı vardır. Son Bartın olayında yetkililer, devlet yöneticileri bu krizi en güzel şekilde çözüyor. Bütün ailelere yardım ediyor, sahip çıkıyor. Yani kriz çözme konusunda çok başarılıyız ama krizi önleme konusunda da aynı başarıyı göstermemiz gerekiyor. Kömür ocaklarında gazdaki hangi basınç değişikliğini ve metan gazını nerede, nasıl biriktirdiğini saat gibi takip eden dijital bir sistem kurulması lazım. Bu sistem kurulur ve işlerse bir sorun olduğunda iş sağlığı ve güvenliği uzmanı da hata yapamaz. Dijital takip sistemi içerisinde insan hatalarını da minimize ediyor.”

“UZAKTAN İSG EĞİTİMİ OLAMAZ”

Tarhan konuşmasında İş Sağ-

lığı ve Güvenliği ön lisans, lisans eğitiminin üniversitelerde uzaktan eğitimle verilemeyeceğini, uygulamasız bir İSG eğitiminin olamayacağını sözlerine ekledi.

Plaket takdimlerinin de gerçekleştirildiği sempozyumda açılış konuşmalarının sonlanmasının ardından, sempozyum eş zamanlı olarak farklı salonlarda TRİO Mobil Stratejik Müşteriler Grup Müdürü Özlem Çaltı, TRİO Mobil Müşteriler Grup Müdürü Neslihan Ataklı, Üsküdar Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Haydar Sur, Medeniyet Üniversitesi Fizik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Emine Can, İBB İSG Müdürü Dr. Öğr. Gör. Özkan Kaan Karadağ ve Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğretim Üyesi Nuri Bingöl başkanlığında oturumlar gerçekleştirildi. Oturumlar şeklinde düzenlenen sempozyuma konunun uzmanı çok sayıda akademisyen katılım sağladı ve iş sağlığı ve güvenliği alanında devam eden çalışmalarını paylaştı.

“Kömür ocaklarında gazdaki hangi basınç değişikliğini ve metan gazını nerede, nasıl biriktirdiğini saat gibi takip eden dijital bir sistem kurulması lazım.”

YILIN İLK SEKİZ AYINDA İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ ÜRETİMİ YÜZDE 1,2 ARTTI

Türkiye İMSAD, yapı sektörü ve ekonomi çevreleri tarafından dikkatle izlenen Aylık Sektör Raporu'nun ekim ayı sonuçlarını açıkladı. Küresel ekonomilerdeki zayıflamaya bağlı olarak inşaat sektöründeki daralma, yurt içinde de ekonomideki gelişmelerle birlikte inşaat sektöründeki küçülme, inşaat malzemeleri sanayisinin üretimini düşürdü. Üretimdeki gerilemenin önümüzdeki aylarda da sürmesi bekleniyor. Enerji ihraç ederek gelirlerini artıran Körfez ve Orta Asya ülkelerinde ise inşaat sektörünün canlılığı sürüyor.

inşaat malzemesi sanayisinin çatı kuruluşu Türkiye İMSAD tarafından hazırlanan Aylık Sektör Raporu'nun ekim ayı sonuçları açıklandı. Raporda şu tespitler yer aldı:

Küresel ekonomi ve inşaat pazarlarındaki zayıflamaya paralel olarak yurt içinde ekonomideki gelişmeler ve sektörde görülen yavaşlama, inşaat malzemeleri sanayi üretiminde daralmaya yol açtı. Ekonomideki yavaşlama ve küçülmelerden ilk etkilenen sektör olan inşaat sektörü ve buna bağlı olarak inşaat malzemeleri sanayisinde yaşanan üretim düşüşü, son üç aydır genel ekonomi için da-

ralmanın öncü işaretlerini veriyor.

İnşaat malzemeleri sanayisinde üretim haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre değişmezken temmuz ayında yüzde 7,3 geriledi, ağustos ayında ise yüzde 0,3 düştü. Buna bağlı olarak yılın ilk sekiz ayındaki üretim artışı geçen yılın ilk sekiz ayına göre yüzde 1,2 olarak gerçekleşti. Önümüzdeki aylarda üretimdeki düşüş eğilimin süreceği öngörülürken, yıl genelindeyse üretimin geçen yıl ile aynı seviyede kalması bekleniyor.

Yılın ilk sekiz ayı geçen yılın aynı dönemine göre alt sektörler bazında incelendiğinde, özellikle inşaatların ilk

aşamasında kullanılan ana ürün gruplarındaki daralmalar dikkat çekiyor. İnşaat demiri, çimento, hazır beton, tuğla-kiremit üretimlerinde yaşanan düşüşleri, içeride ve dışarıda yeni inşaat başlangıçlarının azaldığı şeklinde yorumlamak mümkün.

İnşaat iç bölüm ürünlerinin üretimlerinde ise farklı eğilimler görülmekle birlikte genel olarak artış yaşanıyor. Seramik kaplama malzemeleri, seramik sağlık gereçleri, camlar, parkeler ve yer döşemeleri, işlenmiş taşlar, ahşap yapı malzeme-

leri ve demir çelikten profiller ile bağlantı parçaları üretimlerinde görece yüksek artışlar gerçekleşirken, metal kapı ve pencere üretiminde gerileme kaydedildi.

İnşaatların son aşamasında ve ince işlerde kullanılan ürünlerin üretimlerinde de farklı yönde hareketler görülüyor. Boyalar ve plastik inşaat malzemeleri üretimlerinde yüksek artışlar kaydedilirken, kilit ve donanımlar, yalıtımlı kablolar, armatür musluk vana ve valf üretimlerinde gerileme yaşandı.

İnşaat Malzemeleri Sanayi Üretimi, Yüzde Değişim, Bir Önceki Yılın Aynı Dönemi (Gruplar İtibariyle)

	TEMMUZ 2022	AĞUSTOS 2022	2022 İLK 8 AY ORT
Boya ve Vernikler	18,0	10,9	12,6
Plastik İnşaat Malzemesi	9,3	17,1	19,5
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	-0,8	15,8	3,5
Kilit ve Donanımlar	-8,1	-9,0	-3,5
Yalıtımlı Kablolar	2,9	16,9	-1,6
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	18,3	24,4	12,0
Armatür musluk ve valf/vana	-7,9	-5,5	-2,0
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	-3,5	-1,9	7,6
Ahşap İnşaat Malzemeleri	1,2	9,3	8,0
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	9,3	-0,3	18,5
Düz Cam ve Yalıtım Camı	10,0	10,3	14,9
Seramik Kaplama Malzemeleri	25,1	25,2	30,7
Seramik Sağlık Gereçleri	2,7	12,5	17,7
İşlenmiş Taşlar Mermer ve Granit	7,2	4,5	8,9
Metalden Kapı ve Pencereler	-8,7	6,1	-3,1
Merkezi Isıtma Radyatörleri, Sıcak Su Kazanları	-20,6	-19,5	-15,3
Demir Çelikten Profiller ve Bağlantı Parçaları	-3,5	10,1	11,5
Çimento	-11,4	-6,8	-4,3
Çimento ve Betondan Eşyalar	-16,9	-0,7	-6,6
Tuğla ve Kiremit	-13,2	-2,0	-15,1
Hazır Beton	-12,2	-0,9	-4,9
Demir Çelik İnşaat Malzemeleri (İnşaat Demiri vb)	-23,9	-18,1	-6,8
İNŞAAT MALZEMELERİ GENEL	-7,3	-0,3	1,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Üç ana inşaat malzemesi grubunun üretim verileri, yeni başlangıçların azaldığını, devam eden işlerin de yavaşlamakta olduğunu gösteriyor. Bu eğilimler hem iç pazarda hem de ihracat pazarlarında benzer şekilde ilerliyor. İhracat pazarlarındaki daralmanın iki-üç çeyrek daha süreceği tahmin edilirken iç pazarda ise seçime doğru sosyal konut projesi başta olmak üzere yeni girişimler ile olası yeni kredi paketleri ve vergi indirimlerinin, inşaat malzemeleri sanayi talebini ve üretimini destekleyebileceği öngörülmüyor.

YURT DIŞI PAZARLARDA DARALMA BAŞLADI

Dünya genelinde yaşanan yüksek enflasyon ve buna bağlı olarak uygulanan para politikalarındaki kuvvetli sıkılaştırma ekonomilerde yavaşlamaya yol açıyor. Dünya genelinde inşaat sektörleri, özellikle faiz artışları nedeniyle ortaya çıkan talep daralmasından ve gayrimenkul-konut fiyatlarındaki düşüşten olumsuz etkileniyor. İnşaat sektörlerindeki yavaşlama veya küçülme, inşaat malzemeleri talebini de sınırlandırıyor.

Euro bölgesinde inşaat işlerinde ağustos ayında başlayan daralma, eylül ve ekim aylarında da devam etti. Eylül ve ekimde alınan yeni inşaat işleri siparişleri, 2020 Mayıs ayından bu yana en sert düşüşünü kaydetti. Buna bağlı olarak önümüzdeki 12 aya yönelik beklentiler, 2020 Nisan ayından bu yana en düşük seviyeye indi. Avrupa ve euro inşaat pazarında özellikle Almanya ve Polonya'da daha kuvvetli bir daralma olduğu izleniyor. Fransa, İtalya ve İspanya'da daralmalar henüz sınırlı düzeyde kaldı.

İngiltere'de mevcut inşaat işleri ilk kez ağustos ayında sınırlı düşüş gösterdi. Eylül ayında yenden büyüme gerçekleşirken ekim ayında düşüş kaydedildi. Mevcut işlerde ertelemelerin tamamlandığı görülüyor. Siyasi ve ekonomik olarak ya-

şanan belirsizlikler nedeniyle inşaat sektöründe güven 2020 Temmuz ayından bu yana, alınan yeni iş siparişleri ise 2020 Haziran ayından bu yana en düşük seviyesinde bulunuyor.

ABD'de ise inşaat faaliyetlerinde yavaşlama başladı. 30 yıllık mortgage kredi faiz oranlarının yüzde 7'yi aşmasıyla konut talebinde sert bir düşüş oldu. Yeni konut başlangıçları da yıllık 1,41 milyon adet ile pandemi öncesi döneme geri döndü. Diğer iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlama daha sınırlı iken inşaat sektörü ekonomideki gelişmelerden daha olumsuz etkileniyor.

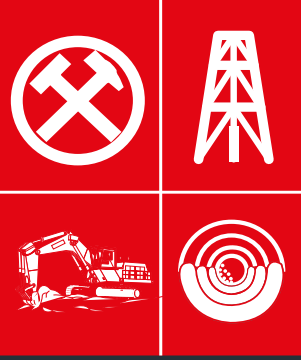
ENERJİ İHRAÇ EDEN ÜLKELERDE İNŞAAT SEKTÖRÜ CANLI

Körfez ülkeleri, yüksek enerji fiyatları nedeniyle petrol ve doğalgaz gelirlerinde önemli kazançlar sağlıyor. Rusya yerine Körfez'den de enerji tedarik etmeye başlayan Avrupa'ya yönelik ilave ihracat da bu ülkelerin gelirlerine olumlu katkı sağlıyor. Bu gelir artışına bağlı olarak Körfez ülkelerinde yeni inşaat projelerinin arttığı görülüyor.

Bu bölgede inşaat işlerinin canlı kalması bekleniyor.

Rusya inşaat sektöründe önemli bir daralma yaşamasına karşın Orta Asya ülkeleri artan petrol ve doğalgaz ihracat gelirlerine bağlı olarak görece hızlı ekonomik büyümelerini sürdürüyor. İnşaat sektörleri de bu süreçten olumlu etkilenen sektörlerin başında geliyor.

Kuzey Afrika ülkeleri ise ekonomileri savaş ve sorasındaki gelişmelerden olumsuz etkilenerek önemli gelir kayıpları yaşadı. İthalatta kısıtlayıcı önlemlerle birlikte inşaat sektörlerinde de yavaşlama ve projelerde ötelemeler yaşanıyor. Avrupa'ya doğalgaz satma potansiyeline sahip Nijerya gibi ülkelerde ise yaşanan terör olayları pazarları olumsuz etkiliyor.

Maden Türkiye 2022

10. ULUSLARARASI
MADENCİLİK, TÜNEL İNŞA,
MAKİNE EKİPMANLARI VE
İŞ MAKİNELERİ FUARI

15 - 18 Aralık 2022

*Kodu okut,
davetiye al!*

  madenturkiye

 madenturkiyefuari

www.madenturkiyefuari.com

ACACIA MADEN'DEN KASTAMONU TARIMINA DESTEK

Kastamonu Hanönü'nde faaliyet gösteren Acacia Maden, toplumsal kalkınma ve sosyal sorumluluk faaliyetleri kapsamında bölge tarımının geliştirilmesi yönünde önemli adımlar atmaya devam ediyor. Acacia'nın geliştirdiği ve takibini yaptığı projeler sayesinde, bölge tarımının ürün çeşitliliği artarken, ciddi oranda da su tasarrufu sağlanıyor.

Bu çalışmalar kapsamında Kastamonu bölgesinde 3 dönümlük alanda ilk defa pilot çalışma olarak denemesi yapılan "Damlama Sulama ile Çeltik Üretimi Projesi"nin hasatı geçtiğimiz ay gerçekleştirildi ve pilot çalışma başarıyla tamamlandı. Projenin kapsamının geliştirilmesine karar verildi.

Kastamonu Valisi Avni Çakır da, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Acacia Maden İşletmeleri A.Ş. tarafından gerçekleştirilen "Damlama Sulama Çeltik Projesi Hasat Programı"na katılarak projenin başarılı olmasından duyduğu memnuniyeti ifade etti ve Acacia'ya teşekkür etti.

Proje kapsamında %80 su tasarrufu sağlanırken, işçilik ve maliyet yönünden de önemli kazanımlar elde edildi. Projede damlama sulama ile çeltik üretiminin yapılabileceği de kanıtlanmış oldu.

Acacia Genel Müdürü Zeki Sayılır yaptığı açıklamada şunları söyledi: "Acacia Maden olarak araştırma geliştirme süreçlerine en başından itibaren aktif olarak katıldığımız bu proje kapsamında, çeltik bitkisinin, damla sulama yöntemi ile sulanması sonucunda yüksek oranda su tasarrufu sağlanmış olduğunu hasat zamanı da gördük. Su tasar-

rufunun yanı sıra metan ve sera gazları salınımında da ciddi azalmalar yaşandı. Çiftçi hemşerilerimizin yaptıkları işin verimliliğinin artması, ikinci ürüne olanak sağlaması gibi yararları da söz konusu. Bölgemizin kalkınması ve tarımın gelişmesi için yaptığımız katkılara devam edeceğiz.”

PİLOT MODERN SERACILIK PROJESİ

Acacia'nın, Kastamonu Hanönü bölgesinde tarıma ve bölge ekonomisine verdiği desteklerden ikincisi modern seracılık faaliyetlerinde elde edilen başarı oldu. Daha önce bölgede seracılık faaliyeti yapılmamış olması açısından bu proje büyük önem taşıyor. Sosyal Kalkınma Projeleri kapsamında yürütülen modern seracılık çalışmaları Acacia'nın yanı sıra Hanönü Kaymakamlığı, Hanönü Belediye Başkanlığı ve İlçe Tarım Müdürlüğü iş birliği ile yürütülüyor.

İlçeye 2 kilometre uzaklıkta bulunan Vakıfgeymene mahallesi Dereköy mevkiinde bulunan tarım arazisinde başlatılan pilot seracılık projesi kapsamında domates ve salatalık üretimi yapılıyor.

Yapılan çalışmalarla ilgili bilgi veren Proje Yöneticisi Ziraat Yüksek Mühendisi Tevfik De-

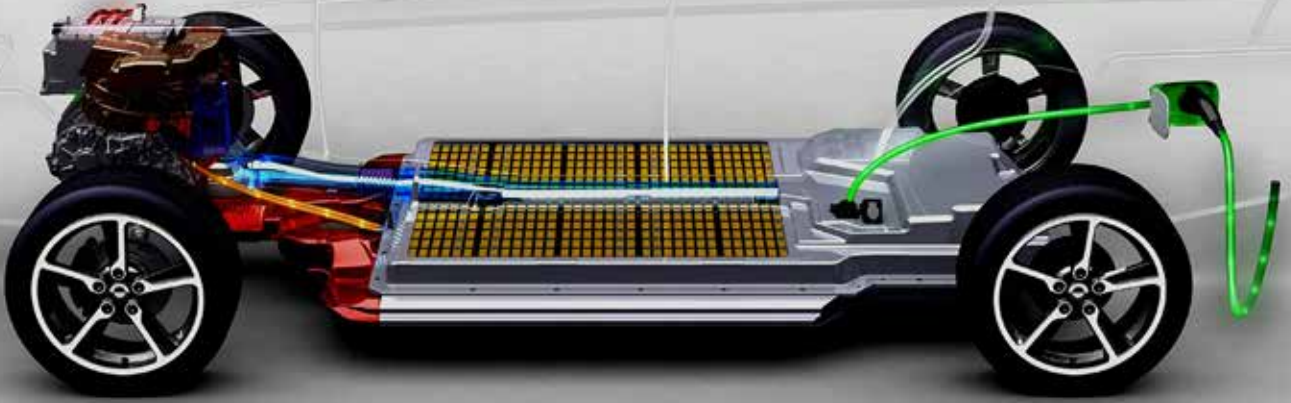
likkaya, 240 m² bir alana kurulan pilot serada Mayıs ayının ilk haftası 300 adet domates ve 300 adet salatalık fidanı dikerek üretime başladıklarını ve bu projenin Hanönü için çok önemli bir örnek uygulama alanı olduğunu belirterek şunları söyledi: “Modern sera uygulamaları, tarım ürünlerinin standart üretimine göre %60'lık artış gösteriyor. Çiftçilerimiz kış ay-

larında ikinci ürün olarak ıspanak, marul vb. gibi ürünler ekebilecekler. Hanönü'nü seracılığa adını duyuracak çalışmalara ara vermeden devam ederek modern seracılığı etkin hale getirmeyi hedefliyoruz.”

Acacia'da yapılan açıklamada; Hanönü Sosyal Kalkınma Komitesi Dereköy Pilot Seracılık Projesinin bölgede seracılığı geliştirmek ve ileride ürün çeşitliliğini arttırmak için çok iyi bir fırsat olduğu belirtilerek bu projenin başarılı olmasından memnuniyet duyulduğu ifade edildi. Açıklamada ayrıca bölgede seracılığın gelişmesi için ilgili kamu kurumları ve paydaşlar ile iş birliği içerisinde Acacia'nın desteğinin süreceği belirtildi.

BATI, BATARYA KONUSUNDA ÇİN'E BAĞIMLILIKTAN KURTULMAK İÇİN YOLLAR ARIYOR

CATL

Kısa bir süre içinde karbon nötr olmayı hedefleyen otomotiv endüstrisi, elektrikli otomobillere milyarlarca dolar harcarken, her geçen gün içten yanmalı motorlardan biraz daha uzaklaşıyor. Üreticilerin elektrikli model sayısının artması ise batarya şirketlerinin de üretimlerini artırmasına neden oluyor. Gelişmeler, Batı'nın batarya konusunda Çin'e bağımlılıktan kurtulmak için yeni yollar aramasına sebep olurken, ABD ve Avrupa'nın gelecek politikaları ve yatırım planları buna göre şekilleniyor.

Türkiye de Batarya Üretecek

Dünyada batarya yatırımları artarken, Türkiye de bu alana hızlı bir giriş yapıyor. Türkiye'nin yerli elektrikli otomobil markası Togg, Farasis Energy ortaklığı ile Türkiye'de yerli batarya üretmek için Silk Road Temiz Enerji Çözümleri San. ve Tic. A.Ş.'yi (SIRO) kurdu. SIRO, 2026'da Togg'un Gemlik fabrikasının yanı başında üretime başlayacak ve hem Togg hem de diğer üreticiler için batarya üretecek.

SIRO, 2031 yılı itibarıyla üretim kapasitesini 20 GW'e taşıyacak ve 2 bin 200 kişiye istihdam sağlayacak.

Ayrıca, Koç Holding de, Ankara'da batarya üretimi konusunda Koreli batarya üreticisi SK On ile niyet mektubu imzalamış durumda.

Bu işbirliği kapsamında ise, 2025 yılında yıllık 30-45 Gigawatt saat kapasite ile başlanması hedefleniyor.

Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı'na bağlı Aspilsan Enerji ise, Litium İyon Pil Üretim Tesis'i'nde seri üretim aşamasına geldi.

Tüm bu gelişmeler, küresel üreticilerin tam gaz devam ettiği elektrikli otomobil çalışmalarının karşısında, yerli otomotiv sanayisinin de, tedarik sanayisi ile birlikte geleceğe emin adımlar atmasını sağlayacak ve dünya batarya pazarından pay kapmasına yol açacak.

Otomotiv endüstrisinde elektrikli araç yarışı katlanarak büyürken, Goldman Sachs'tan dikkat çeken bir tahmin geldi.

Financial Times'ın ABD'li yatırım bankasının raporuna dayandırdığı haberine göre, ABD ve Avrupa'daki otomotiv üreticileri, eğer 2030 yılına kadar 160 milyar dolarlık yatırım yapabilirlerse, Çin'e olan batarya bağımlılıkları son bulabilir.

Goldman Sachs analistlerine göre, üreticilerin batarya taleplerinin önümüzdeki 5 yıl içinde Çin olmadan sağlanabilecek noktaya gelecek. Bunda, SK Hynix ve LG gibi, ABD'li ve Koreli şirketlerin yaptığı işbirlikleri etkili olacak.

Goldman Sachs raporunda, Çin ile rekabet eden ve kendi tedarik ağını kurmayı hazırlanan ülkelerin yapması gereken harcamalar da ayrıntılı bir şekilde yer alıyor.

Buna göre, batarya konusunda Çin'i denklemden çıkarmak için 78.2 milyar dolar bataryaya, 60.4 milyar dolar batarya bileşenlerine, 13.5 milyar dolar da lityum, nikel ve kobalt madenlerine, 12.1 milyar dolar da bu madenlerin yeni keşifleri için harcanması gerekiyor.

Gelişmelerin, Koreli batarya üreticilerinin ABD'deki pazar payını da 3 yıl içinde yüzde 11'den yüzde 55'e çıkarması bekleniyor.

İLK 10'UN 6'SI ÇİNLİ ÜRETİCİLER

Çin hali hazırda maden çıkarımı dahil batarya üretimi konusunda açık ara lider konumunda.

Bu kapsamda Çinli CATL, yüzde 34 pazar payı ile elektrikli otomobil pazarında birinciliği elinde tutuyor.

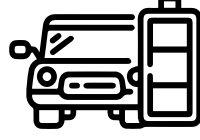
CATL'i yüzde 14 pay ile Koreli LG takip ederken, Çinli BYD yüzde 12 pay, Japon Panasonic yüzde 10 pay, Koreli SK yüzde 7 pay, Koreli Samsung yüzde 5 pay, Çinli CALB yüzde 4 pay, Çinli Guoxuan yüzde 3 pay, Çinli Sunwoda yüzde 2 ve yine Çinli Svolt yüzde 1 pazar payına sahip.

Dünyanın geri kalanındaki batarya üreticileri ise küresel pazardan yüzde 8 pay alabiliyor.

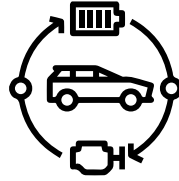
Tablo, dünyanın en büyük 10 batarya üreticinin 6'sının Çinli olması bakımından dikkat çekiyor.

Analistler, Asya ülkesinin bu hakimiyetinin, Avrupa ve ABD'deki korumacı politikalar ve Çin'den daha az kritik mine-

ÇİNİ DENKLEMDEN ÇIKARMAK İÇİN;

78.2 MİLYAR DOLAR
Bataryaya,

60.4 MİLYAR DOLAR
Batarya bileşenlerine,

13.5 MİLYAR DOLAR DA
Lityum, nikel ve kobalt madenlerine

12.1 MİLYAR DOLAR DA
Bu madenlerin yeni keşifleri için harcanması gerekiyor.

ral gerektiren alternatif pil bileşenlerinin geliştirilmesi ile çözülebileceğini kaydediyor.

PAZAR YILDA YÜZDE 17 BÜYÜYECEK

Otomotiv başta olmak üzere, tüketici elektroniği de dahil olmak üzere birçok alanda kullanılan bataryaların küresel pazar büyüklüğü 2021'i 111.9 milyar dolar ile geride bıraktı. Bu rakamın 2030'da 424 milyar doları bulması bekleniyor.

2022-2030 arası dönemde pazarın yılda yüzde 17 oranında büyümesi öngörülüyor. Sadece otomotiv bataryaları pazarının ise 2030'da 100 milyar doları

geçmesi bekleniyor.

Yapılan tahminlere göre, ilerleyen yıllarda enerji depolama sistemleri ve deniz araçları için de batarya talebinin artacak. Fakat, otomotiv sektörü batarya üreticilerinin başlıca pazarı olmayı sürdürecektir.

Hali hazırda, hibrit, plug-in hibrit ve elektrikli otomobillerde batarya kullanan otomotiv sektörü, 2030'lu yıllarda büyük ölçüde tam elektrikli araçlara geçeceğinden, günümüzdekinden daha yüksek kapasiteli bataryalara ihtiyaç duyacak. Ayrıca, her geçen gün artan elektrikli otomobil sayısı da, sektördeki batarya talebinin katlanarak büyümesine yol açıyor.

Çinli CATL,

%34

pazar payı ile
elektrikli otomobil
pazarında
birinciliği elinde
tutuyor.

gelecek
için varız!

Kurduğu tesislerdeki tüm makine ve ekipmanları kendi bünyesinde imal eden
YERLİ TEK FİRMA

Atıksu Arıtma ve Geri Dönüşüm Sistemlerinde
20 yılı aşkın tecrübe...

İstanbul Mermeciler San. Sit. Yapı Koop. 32. Sk. No:11
Köseler Köyü I Dilovası I KOCAELI
T: 0262 728 13 75 - 76 - 77 F:0262 728 13 78
Mail: ketmak@ketmak.com
www.ketmak.com
www.ketpol.com

KETMAK machinery technology **KETPOL** Filialları & satıcıları
32 FARKLI ÜLKEYE İHRACAT!

SSA

Safety Solutions for All

HER BEYAZ TULUM TYVEK® DEĞİLDİR

DuPont™
Tyvek®

Genel Merkez
İSTANBUL
0212 262 05 00

Ege Bölge
İZMİR
0232 433 33 72

İç Anadolu Bölge
ANKARA
0312 278 05 81

Güney Marmara Bölge
BURSA
0 224 440 01 98

Akdeniz Bölge
ADANA
0530 688 30 68

Karadeniz Bölge
SAMSUN
0 533 270 19 42

www.ssakimya.com

**Önce insan
ve çevre
sonra madencilik**

TÜPRAG, 1986 yılından bu yana Türkiye'nin değerli madenlerini gelişmiş teknoloji ve uzman ekibiyle, ülke ekonomisine kazandırıyor.